

Ευρωπαϊκή υπηρεσία υποστήριξης της αξιολόγησης που αφορά
την ΚΓΠ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2023

This document contains the translation of the guidelines "Design of Evaluation Plans" March 2023. The translation is intended to make the guidelines more helpful and accessible to different stakeholders. Note: The translated text has not been subject to a layout and editorial check. The final reference text is the English version of the guidelines available at the following [link](#).

Επιφύλαξη δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2023

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Συνιστώμενη παραπομπή:

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ – Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης – Διοικητική μονάδα A.3 (2023): Κατευθυντήριες γραμμές. Σχεδιασμός σχεδίων αξιολόγησης. Βρυξέλλες, Ιανουάριος 2023.

Δήλωση αποποίησης ευθύνης:

Οι πληροφορίες και οι απόψεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση εκφράζουν τον συντάκτη/τους συντάκτες της και δεν απηχούν κατ' ανάγκη την επίσημη θέση της Επιτροπής. Η Επιτροπή δεν εγγυάται την ακρίβεια των στοιχείων που περιλαμβάνονται στην παρούσα έκθεση. Η Επιτροπή και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που ενεργεί εξ ονόματός της δεν φέρουν ευθύνη για την ενδεχόμενη χρήση των πληροφοριών που περιέχονται στο παρόν έγγραφο.

Η ευρωπαϊκή υπηρεσία υποστήριξης της αξιολόγησης που αφορά την ΚΓΠ είναι αρμόδια για την παροχή υποστήριξης σε δραστηριότητες παρακολούθησης και αξιολόγησης σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών. Λειτουργεί υπό την καθοδήγηση της διοικητικής μονάδας A.3 «Επιδόσεις πολιτικής» της ΓΔ AGRI της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η ευρωπαϊκή υπηρεσία υποστήριξης της αξιολόγησης που αφορά την ΚΓΠ στηρίζει όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη στον τομέα της αξιολόγησης, ιδίως τη ΓΔ AGRI, τις εθνικές αρχές, τις διαχειριστικές αρχές και τους αξιολογητές, μέσω της ανάπτυξης και της διάδοσης κατάλληλων μεθοδολογιών και εργαλείων της συλλογής και ανταλλαγής ορθών πρακτικών της ανάπτυξης ικανοτήτων και της επικοινωνίας με μέλη του δικτύου σχετικά με θέματα που αφορούν την αξιολόγηση.

Πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες της ευρωπαϊκής υπηρεσίας υποστήριξης της αξιολόγησης που αφορά την ΚΓΠ διατίθενται στο διαδίκτυο μέσω του διακομιστή Ευropa (https://eu-cap-network.ec.europa.eu/eu-cap-network/support/european-evaluation-helpdesk_el).

European Evaluation Helpdesk for the CAP

Rue Belliard 12, Brussels, Belgium

+32 2 808 10 24

evaluation@eucapnetwork.eu

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Κατάλογος συντομογραφιών	iv
Ευχαριστίες	v
Εισαγωγή	1
1. Το νομικό πλαίσιο	4
2. Σχεδιάγραμμα του σχεδίου αξιολόγησης	7
3. Βασικό περιεχόμενο του σχεδίου αξιολόγησης	10
3.1 Στόχοι και ανάγκες αξιολόγησης	12
3.2 Διακυβέρνηση και συντονισμός	18
3.3 Χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών	22
3.4 Χρονοδιάγραμμα	26
3.5 Δεδομένα και πληροφορίες	30
3.6 Επικοινωνία και παρακολούθηση	34
3.7 Πόροι, τεχνική υποστήριξη και δημιουργία ικανοτήτων	39
Παράρτημα — Ορισμοί των κριτηρίων αξιολόγησης	42

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1 — Σχεδιάγραμμα του σχεδίου αξιολόγησης (ελάχιστο και συνιστώμενο περιεχόμενο)..	7
Πίνακας 2 — Προτεινόμενο περιεχόμενο για την ενότητα 1 του σχεδίου αξιολόγησης	12
Πίνακας 3 — Προτεινόμενο περιεχόμενο για την ενότητα 2 του σχεδίου αξιολόγησης	18
Πίνακας 4 — Προτεινόμενο περιεχόμενο για την ενότητα 3 του σχεδίου αξιολόγησης	22
Πίνακας 5 — Προτεινόμενο περιεχόμενο για την ενότητα 4 του σχεδίου αξιολόγησης	26
Πίνακας 6 — Προτεινόμενο περιεχόμενο για την ενότητα 5 του σχεδίου αξιολόγησης	30
Πίνακας 7 — Προτεινόμενο περιεχόμενο για την ενότητα 6 του σχεδίου αξιολόγησης	34
Πίνακας 8 — Προτεινόμενο περιεχόμενο για την ενότητα 7 του σχεδίου αξιολόγησης	39

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Διάγραμμα 1 — Η ελάχιστη διάρθρωση του σχεδίου αξιολόγησης	10
Διάγραμμα 2 — Οι συνδέσεις μεταξύ των διαφόρων ενοτήτων του σχεδίου αξιολόγησης	10

ΠΛΑΙΣΙΑ

Πλαίσιο 1 — Ορισμοί που χρησιμοποιούνται για τα κριτήρια αξιολόγησης	42
--	----

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

AKIS	Σύστημα γνώσεων και καινοτομίας στη γεωργία
ΕΜΕ	Ετήσια Μονάδα Εργασίας
ΚΓΠ	Κοινή Γεωργική Πολιτική
CCO	Εγκάρσιος στόχος
ΓΔ AGRI	Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης
Επιτροπή	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
FI	Χρηματοδοτικό μέσο
ΚΓΠΚ	Καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση
ΟΤΔ	Ομάδα τοπικής δράσης
Π&Α	Παρακολούθηση και αξιολόγηση
ΔΑ	Διαχειριστική αρχή
ΚΜ	Κράτος μέλος
ΡΜΕΦ	Πλαίσιο επιδόσεων, παρακολούθησης και αξιολόγησης
ΕΣ	Ειδικός στόχος

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Οι κατευθυντήριες γραμμές καταρτίστηκαν από διεθνή ομάδα εμπειρογνομόνων στον τομέα της αξιολόγησης, μεταξύ των οποίων οι Κώστας Αποστολόπουλος, Neringa Viršilienė και Sari Rannanpää. Πρόσθετες πληροφορίες παρείχαν οι Maria Coto, Jérôme Paperou και Stephanie Vella. Τον συντονισμό των εργασιών ανέλαβε η ευρωπαϊκή υπηρεσία υποστήριξης της αξιολόγησης που αφορά την ΚΓΠ υπό την καθοδήγηση της Μαρίλης Παρισάκη. Οι Valdis Kudiņš και Hannes Wimmer πραγματοποίησαν την αξιολόγηση της ποιότητας και της συνέπειας. Οι Brigit Zomer, Steve Gillman και Jules Vincent παρείχαν υποστήριξη για τη συνολική ποιότητα και την οπτική εμφάνιση των τελικών κατευθυντήριων γραμμών.

Εκπρόσωποι της ΓΔ AGRI συνέβαλαν στη συνοχή των κατευθυντήριων γραμμών με το πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ.

Εκπρόσωποι των κρατών μελών διατύπωσαν παρατηρήσεις σχετικά με τα σχέδια των κατευθυντήριων γραμμών κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων της ομάδας διαβούλευσης τον Νοέμβριο του 2022.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η σημασία της αξιολόγησης: γιατί αξιολογούμε τα στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ

Οι αξιολογήσεις διενεργούνται διότι παρέχουν σημαντικά οφέλη για τον καλύτερο και αποτελεσματικότερο σχεδιασμό και την υλοποίηση της πολιτικής. Ειδικότερα, οι αξιολογήσεις των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ είναι χρήσιμες, καθώς:

- καταδεικνύουν την πρόοδο και τα επιτεύγματα των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ και αιτιολογούν τη χρήση της χρηματοδότησης·
- παρέχουν πληροφορίες που μπορούν να βελτιώσουν το σημείο εστίασης των παρεμβάσεων και, ως εκ τούτου, να αυξήσουν την αποτελεσματικότητα της πολιτικής·
- διασφαλίζουν τη λογοδοσία και τη διαφάνεια κατά την εφαρμογή του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ·
- λειτουργούν ως δίαυλος επικοινωνίας μεταξύ της διαχειριστικής αρχής (ΔΑ) και των βασικών ενδιαφερόμενων μερών που συμμετέχουν στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή του σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής·
- παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία και αξιόπιστη βάση ανάλυσης για τον σχεδιασμό μελλοντικών σχεδίων/πολιτικών·
- συνιστούν μια διαδικασία συνεχούς μάθησης και βελτίωσης που συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας της εφαρμογής και του μελλοντικού σχεδιασμού των σχεδίων.

Οι νομικές απαιτήσεις καθορίζουν τους όρους που διασφαλίζουν τη διενέργεια των αξιολογήσεων. Για την περίοδο 2023-2027, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να αξιολογούν τα οικεία στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής και έπειτα από αυτήν (εκ των υστέρων αξιολόγηση). Σύμφωνα με τις νομικές απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 140 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, οι αξιολογήσεις εξυπηρετούν τον σκοπό της βελτίωσης της ποιότητας του σχεδιασμού και της εφαρμογής των σχεδίων.

Ποιο είναι το σκεπτικό για την ύπαρξη σχεδίου αξιολόγησης

Το σχέδιο αξιολόγησης είναι ένα έγγραφο που περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο θα αξιολογήσετε το στρατηγικό σας σχέδιο για την ΚΓΠ, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο σκοπεύετε να χρησιμοποιήσετε τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για τη βελτίωση της εφαρμογής και της λήψης αποφάσεων. Το σχέδιο αξιολόγησης αποσαφηνίζει τον τρόπο με τον οποίο θα περιγράψετε το «Τι», το «Πώς» και το «Γιατί έχει σημασία» στο στρατηγικό σας σχέδιο για την ΚΓΠ.

Για την εκπλήρωση των απαιτήσεων αξιολόγησης, τα κράτη μέλη καταρτίζουν σχέδιο αξιολόγησης το οποίο πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475¹. Το σχέδιο αξιολόγησης περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, πληροφορίες σχετικά με τις

¹ Άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

προγραμματισμένες αξιολογήσεις κατά την περίοδο εφαρμογής 2023-2027 και για την εκ των υστέρων αξιολόγηση το 2031.

Το σχέδιο αξιολόγησης υποβάλλεται στην επιτροπή παρακολούθησης το αργότερο ένα έτος μετά την έγκριση των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ². Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απλώς λαμβάνει γνώση της κατάρτισης του σχεδίου αξιολόγησης και δεν χρειάζεται να το εγκρίνει. Ωστόσο, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες και τα πορίσματα της αξιολόγησης μετά την εξέταση από την επιτροπή παρακολούθησης, το αργότερο έναν μήνα πριν από την ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης³. Τα στοιχεία που πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή περιλαμβάνουν⁴:

- πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες και τα πορίσματα της αξιολόγησης, ειδικότερα, την πρόοδο που σημειώθηκε κατά τη διεξαγωγή των αξιολογήσεων, τη σύνθεση των αξιολογήσεων και την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων,
- τυχόν τροποποιήσεις του σχεδίου αξιολόγησης.

Ποια είναι τα οφέλη του σχεδίου αξιολόγησης

Το σχέδιο αξιολόγησης διασφαλίζει ότι:

- θα πραγματοποιηθούν όλες οι κατάλληλες δραστηριότητες αξιολόγησης·
- θα διατεθούν επαρκείς και κατάλληλοι πόροι για τη διενέργεια όλων των αναγκαίων αξιολογήσεων·
- τα δεδομένα που απαιτούνται για τις αξιολογήσεις θα είναι διαθέσιμα εγκαίρως και σε κατάλληλη μορφή.

Ως εκ τούτου, το σχέδιο αξιολόγησης παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα:

- να βελτιώσουν τον σχεδιασμό και τη δομή των αξιολογήσεων του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ·
- να βελτιώσουν τον προσανατολισμό των δραστηριοτήτων παρακολούθησης και αξιολόγησης, δημιουργώντας σαφή σύνδεση μεταξύ τους, και να ευθυγραμμιστούν με τις ανάγκες προτεραιότητας των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών που συμμετέχουν στο στρατηγικό σχέδιο για την ΚΓΠ·
- να βελτιώσουν τη χρήση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, τη χρησιμότητά τους, την αποτελεσματική ενσωμάτωσή τους, καθώς και την επικοινωνία και διάδοσή τους.

Σκοπός του παρόντος εγγράφου

Οι κατευθυντήριες γραμμές «Σχεδιασμός σχεδίων αξιολόγησης» δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές αποσκοπούν στην παροχή ελάχιστου και

² Άρθρο 140 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

³ Άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

⁴ Άρθρο 124 παράγραφος 3 στοιχείο δ) και άρθρο 124 παράγραφος 4 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

συνιστώμενου περιεχομένου για τα σχέδια αξιολόγησης, το οποίο μπορεί να προσαρμοστεί περαιτέρω στις ανάγκες των κρατών μελών.

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές έχουν διττό σκοπό:

- να παράσχουν καθοδήγηση σχετικά με τον σχεδιασμό του σχεδίου αξιολόγησης, με βάση το ελάχιστο περιεχόμενο που απαιτείται από το νομικό πλαίσιο·
- να προτείνουν πρόσθετο περιεχόμενο για το σχέδιο αξιολόγησης με σκοπό την προώθηση της βελτίωσης του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της χρήσης των αξιολογήσεων σε επίπεδο κρατών μελών.

Σε ποιον απευθύνονται οι παρούσες μη δεσμευτικές κατευθυντήριες γραμμές

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται κυρίως στις διαχειριστικές αρχές του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ, οι οποίες είναι αρμόδιες για την κατάρτιση του σχεδίου αξιολόγησης. Απευθύνονται επίσης στην επιτροπή παρακολούθησης και στους οργανισμούς πληρωμών, οι οποίοι συμμετέχουν στην κατάρτιση του σχεδίου αξιολόγησης.

Διάρθρωση και περιεχόμενο των κατευθυντήριων γραμμών

Οι κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν περιγραφή των βασικών στοιχείων του σχεδίου αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη τις ελάχιστες νομικές απαιτήσεις. Προτείνουν επίσης πρόσθετο περιεχόμενο για κάθε ενότητα του σχεδίου αξιολόγησης, περιγράφουν τους βασικούς όρους που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, παρέχουν παραδείγματα βασικών ερωτημάτων που πρέπει να τίθενται κατά τη σύνταξη κάθε ενότητας του σχεδίου αξιολόγησης και επισημαίνουν τις συνδέσεις μεταξύ των διαφόρων ενότητων. Οι κατευθυντήριες γραμμές συμπληρώνονται από μια εργαλειοθήκη που περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφή των προτεινόμενων σταδίων εργασίας για την κατάρτιση κάθε ενότητας του σχεδίου αξιολόγησης.

1. ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Για την κατάρτιση του σχεδίου αξιολόγησης, τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα προβλεπόμενα στους σχετικούς κανονισμούς όσον αφορά το τι πρέπει να αξιολογηθεί, πότε και με ποιον τρόπο.

Τι πρέπει να αξιολογηθεί

Τα κράτη μέλη αξιολογούν κάθε ειδικό στόχο (ΕΣ) (10 συνολικά) τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τη λογική παρέμβασης του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ. Οι ΕΣ μπορούν να αξιολογούνται μεμονωμένα ή ομαδοποιημένοι (δηλαδή με ολοκληρωμένες αξιολογήσεις που καλύπτουν διάφορους στόχους) σύμφωνα με τη λογική παρέμβασης του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ⁵. Εάν ένας ΕΣ δεν αξιολογηθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παράσχουν σχετική αιτιολόγηση.

Ανάλογα με τις ανάγκες αξιολόγησης του κράτους μέλους, τη λογική παρέμβασης του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ και την πορεία εφαρμογής θα αξιολογούνται συγκεκριμένες παρεμβάσεις ή συγκεκριμένα θέματα. Ορισμένα από αυτά τα θέματα είναι τα εξής⁶:

- προσδιορισμός της προστιθέμενης αξίας της πρωτοβουλίας LEADER (Διασυνδέσεις μεταξύ των δράσεων για την ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας)·
- το εθνικό δίκτυο της ΚΓΠ·
- το σύστημα γεωργικής γνώσης και καινοτομίας (AKIS)·
- η περιβαλλοντική και κλιματική αρχιτεκτονική⁷.

Η απλούστευση για τους τελικούς δικαιούχους και για τη διοίκηση αποτελεί επίσης πιθανό θέμα της αξιολόγησης στο πλαίσιο της αποδοτικότητας⁸.

Πότε

Κατά την περίοδο 2023-2027 η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να διενεργήσουν αξιολογήσεις. Σύμφωνα με το άρθρο 140 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διενεργήσουν δύο είδη αξιολογήσεων:

- αξιολογήσεις κατά τη διάρκεια της «περιόδου εφαρμογής» (2023-2027), παρότι δεν προσδιορίζονται συγκεκριμένες ημερομηνίες·
- «εκ των υστέρων αξιολόγηση» έως τις 31 Δεκεμβρίου 2031.

Οι αξιολογήσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής θα πρέπει να προγραμματιστούν κατά τρόπο ώστε τα αποτελέσματα να είναι διαθέσιμα για τη συζήτηση της επόμενης ΚΓΠ, δηλαδή μετά το 2027 σε επίπεδο ΕΕ, καθώς και για το επόμενο στρατηγικό σχέδιο για την ΚΓΠ σε επίπεδο κρατών μελών. Κατά

⁵ Άρθρο 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

⁶ Άρθρο 2 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

⁷ Σύμφωνα με το άρθρο 109 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 (πρότυπα ΚΓΠΚ και στοιχεία αιρεσιμότητας)

⁸ Άρθρο 1 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

περίπτωση, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν επίσης δεδομένα από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού 2014-2022 για τις αξιολογήσεις⁹.

Πώς

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να πραγματοποιήσουν τις δράσεις που παρατίθενται στη συνέχεια σε σχέση με την αξιολόγηση. Δεδομένου ότι οι εν λόγω δράσεις είναι τυπικές σε ένα πλαίσιο αξιολόγησης, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθιερώσουν ένα πλαίσιο αξιολόγησης που θα περιλαμβάνει:

- **Τη χρήση σχετικών κριτηρίων αξιολόγησης**, λαμβάνοντας υπόψη το πεδίο εφαρμογής, το είδος και τον βαθμό υιοθέτησης της παρέμβασης του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ¹⁰. Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι τα εξής: αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, συνάφεια, συνοχή και ενωσιακή προστιθέμενη αξία (στο παράρτημα του παρόντος εγγράφου παρέχονται οι ορισμοί των κριτηρίων αξιολόγησης σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας)¹¹. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα αξιολογούν επίσης τον αντίκτυπο όσον αφορά τη συμβολή τους στην επίτευξη των γενικών στόχων της ΚΓΠ και των ειδικών στόχων που καλύπτονται από το σχετικό στρατηγικό σχέδιο για την ΚΓΠ, χρησιμοποιώντας δείκτες επιπτώσεων¹². Αυτό σημαίνει ότι εάν ένας ειδικός στόχος δεν καλύπτεται από το στρατηγικό σχέδιο για την ΚΓΠ, δεν απαιτείται η αξιολόγηση του αντίκτυπού του. Ωστόσο, πρέπει να παρέχεται σχετική αιτιολόγηση¹³. Ο συνολικός αντίκτυπος του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ θα αξιολογείται μόνο με την εκ των υστέρων αξιολόγηση¹⁴.
- **Τη συνεκτίμηση του εδαφικού πεδίου εφαρμογής των παρεμβάσεων**, κατά περίπτωση. Αυτό ισχύει ιδίως για τις παρεμβάσεις που δεν εφαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο, αλλά σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο¹⁵.
- **Τον προσδιορισμό των βασικών στοιχείων αξιολόγησης που πρέπει να εκτιμηθούν**. Όσον αφορά τα κριτήρια αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας, το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475 περιλαμβάνει περαιτέρω διευκρινίσεις: ειδικότερα για κάθε ειδικό στόχο, προσδιορίζονται βασικά στοιχεία αξιολόγησης (που συνεπάγονται υποχρέωση εκτίμησης), καθώς και παράγοντες επιτυχίας¹⁶ (συνιστώνται, δεν υπάρχει υποχρέωση). Ωστόσο, για τα άλλα κριτήρια αξιολόγησης, το παράρτημα Ι δεν περιλαμβάνει διευκρινίσεις.
- **Τον καθορισμό ερωτημάτων αξιολόγησης και παραγόντων επιτυχίας** για την εκτίμηση των κριτηρίων αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας, της συνάφειας, της συνοχής και της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας¹⁷. Οι παράγοντες επιτυχίας στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475 αποτελούν απλώς συστάσεις. Κατά την προηγούμενη περίοδο

⁹ Άρθρο 2 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

¹⁰ Άρθρο 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

¹¹ Άρθρο 1 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

¹² Άρθρο 140 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

¹³ Άρθρο 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

¹⁴ Άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2022/1475 και άρθρο 140 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/2115.

¹⁵ Άρθρο 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

¹⁶ Ο όρος «παράγοντες επιτυχίας» αντικαθιστά τον όρο «κριτήρια αξιολόγησης» που χρησιμοποιήθηκε κατά την περίοδο 2014-2020.

¹⁷ Άρθρο 1 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

προγραμματισμού, υπήρχαν 30 κοινά ερωτήματα αξιολόγησης σε επίπεδο ΕΕ, τα οποία συνοδεύονταν από κριτήρια αξιολόγησης σε επίπεδο τομέα εστίασης και σε επίπεδο προγράμματος. Κατά την τρέχουσα περίοδο, ένα κράτος μέλος μπορεί να αναπτύξει τα δικά του ερωτήματα αξιολόγησης για να εκτιμήσει τα ανωτέρω κριτήρια αξιολόγησης.

- **Εξέταση όλων των σχετικών κοινών δεικτών** (δείκτες εκροών, αποτελεσμάτων, επιπτώσεων και πλαισίου) για την ανάλυση των επιπτώσεων των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ στους ειδικούς στόχους¹⁸. Οι καθαρές επιπτώσεις θα πρέπει να υπολογίζονται για τους επιμέρους δείκτες επιπτώσεων που παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475¹⁹.
- **Τη χρήση πρόσθετων σχετικών πληροφοριών** (ποσοτικών και ποιοτικών) και **ειδικών δεικτών** πέραν των κοινών, εάν είναι αναγκαίο, για την εξαγωγή σχετικών συμπερασμάτων σχετικά με τον αντίκτυπο των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ²⁰.

Το κανονιστικό πλαίσιο χρησιμοποιεί τον όρο «κατά περίπτωση» σε διάφορες περιπτώσεις όταν αναφέρεται στο τι πρέπει να αξιολογηθεί και με ποιον τρόπο. Αυτό σημαίνει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όλες τις πτυχές που είναι σημαντικές. Ορισμένες πτυχές μπορεί να είναι πάντα σημαντικές, όπως η προστιθέμενη αξία της πρωτοβουλίας LEADER, η οποία περιλαμβάνεται σε όλα τα στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να αξιολογείται από όλα τα κράτη μέλη. Άλλες πτυχές μπορεί να είναι σημαντικές σε ορισμένα κράτη μέλη, για παράδειγμα το εδαφικό πεδίο εφαρμογής μπορεί να είναι σημαντικό σε κράτη μέλη που είναι διαιρεμένα σε περιφέρειες και λιγότερο σημαντικό σε κράτη μέλη που δεν είναι διαιρεμένα σε περιφέρειες.

¹⁸ Άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

¹⁹ Άρθρο 6 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

²⁰ Άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

2. ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Οι ελάχιστες απαιτήσεις για τη διάρθρωση και το περιεχόμενο του σχεδίου αξιολόγησης περιγράφονται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475 και συνοψίζονται στον κατωτέρω πίνακα. Σύμφωνα με το παράρτημα, το σχέδιο αξιολόγησης περιλαμβάνει επτά ενότητες που απαριθμούνται στην πρώτη στήλη κατωτέρω. Το ελάχιστο περιεχόμενο του σχεδίου αξιολόγησης παρουσιάζεται στη δεύτερη στήλη κατωτέρω. Η τρίτη στήλη περιλαμβάνει πρόσθετο συνιστώμενο περιεχόμενο για καθεμία από τις ενότητες.

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να αλλάξουν τη σειρά των ενότητων του σχεδίου αξιολόγησης, εάν το κρίνουν σκόπιμο. Για παράδειγμα, μπορεί να υποστηριχθεί ότι πρώτη θα πρέπει να αναφέρεται η χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών, δεδομένου ότι θα πρέπει να ζητείται η γνώμη τους για τις ανάγκες τους, ενώ ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη ενδέχεται επίσης να διαδραματίζουν ρόλο στην παροχή δεδομένων ή να συμβάλλουν στον προσδιορισμό των θεμάτων της αξιολόγησης. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ακολουθούν τη σειρά του παραρτήματος II του κανονισμού, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι η σειρά πρέπει να τηρείται αυστηρά.

Πίνακας 1 — Σχεδιάγραμμα του σχεδίου αξιολόγησης (ελάχιστο και συνιστώμενο περιεχόμενο)

Ενότητα του σχεδίου αξιολόγησης	Ελάχιστο περιεχόμενο (βάσει κανονισμού)	Πρόσθετο περιεχόμενο (συνιστάται)
1. Στόχοι και ανάγκες	<ul style="list-style-type: none"> Στόχοι της αξιολόγησης και ανάγκες αξιολόγησης Διασφάλιση ότι εκτελούνται επαρκείς δραστηριότητες 	<ul style="list-style-type: none"> Δραστηριότητες αξιολόγησης Θέματα αξιολόγησης
2. Διακυβέρνηση και συντονισμός	<ul style="list-style-type: none"> Ρυθμίσεις παρακολούθησης και αξιολόγησης (Π&Α) Βασικοί φορείς και αρμοδιότητες 	<ul style="list-style-type: none"> Δομές για την αποτελεσματική διαχείριση του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της ποιότητας των αξιολογήσεων Πρόσθετες δομές για την προώθηση της χρήσης των πορισμάτων της αξιολόγησης
3. Χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών	<ul style="list-style-type: none"> Περιγραφή των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών Ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών Ανάγκες δημιουργίας ικανοτήτων (η οποία θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της ενότητας 7) 	<ul style="list-style-type: none"> Χάρτης των ενδιαφερόμενων μερών Ταξινόμηση των ενδιαφερόμενων μερών Χρήση της χαρτογράφησης των ενδιαφερόμενων μερών

<p>4. Χρονοδιάγραμμα</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Προγραμματισμός των αξιολογήσεων: <ul style="list-style-type: none"> ο συμβολή στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής ο αξιολόγηση συγκεκριμένων θεμάτων (π.χ. περιβαλλοντική και κλιματική αρχιτεκτονική, δίκτυα ΚΓΠ, LEADER, AKIS) • Μελέτες υποστήριξης και άλλες ερευνητικές και αναλυτικές δραστηριότητες 	<ul style="list-style-type: none"> • Χάρτης πορείας για τις αξιολογήσεις, που περιλαμβάνει όλα τους τύπους δραστηριοτήτων αξιολόγησης: αξιολογήσεις/μελέτες υποστήριξης αξιολογήσεων, δραστηριότητες δημιουργίας ικανοτήτων, ανάπτυξη συστημάτων παρακολούθησης
<p>5. Δεδομένα και πληροφορίες</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ρυθμίσεις για τη διαθεσιμότητα των δεδομένων • Πηγές δεδομένων • Θεσμικές ρυθμίσεις για την παροχή δεδομένων και την ποιότητα των δεδομένων • Εντοπισμός των ελλείψεων δεδομένων και προσδιορισμός διορθωτικών μέτρων • Έγκαιρη λειτουργία των συστημάτων δεδομένων 	<ul style="list-style-type: none"> • Γενικό πλαίσιο αξιολόγησης (συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικών ερωτημάτων αξιολόγησης, παραγόντων επιτυχίας, δεικτών και πηγών δεδομένων) για τον εντοπισμό των ελλείψεων δεδομένων. • Κατάρτιση των φορέων σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης δεδομένων, εάν χρειάζεται.
<p>6. Επικοινωνία και παρακολούθηση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Προσέγγιση για την κοινοποίηση των πορισμάτων των αξιολογήσεων σε στοχευμένους αποδέκτες • Μηχανισμοί για την παρακολούθηση και τη χρήση των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων 	<ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του σχεδίου επικοινωνίας • Στόχοι για την κοινοποίηση των πορισμάτων των αξιολογήσεων • Ρόλος των εθνικών δικτύων ΚΓΠ
<p>7. Πόροι, τεχνική υποστήριξη και δημιουργία ικανοτήτων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή των πόρων που απαιτούνται για την υλοποίηση του σχεδίου αξιολόγησης (ανάγκες σε διοικητική ικανότητα, δεδομένα, χρηματοδοτικούς πόρους και τεχνολογία των πληροφοριών) • Περιγραφή της στήριξης για την υλοποίηση του προγράμματος 	<ul style="list-style-type: none"> • Διαρθρωμένο σχέδιο δημιουργίας ικανοτήτων για τις ΟΤΔ για την αξιολόγηση των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης

	(συμπεριλαμβανομένων της τεχνικής υποστήριξης, των δραστηριοτήτων δημιουργίας ικανοτήτων και της στήριξης προς τις ΟΤΔ για την αξιολόγηση)	
--	--	--

3. ΒΑΣΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Το παρόν κεφάλαιο περιλαμβάνει περιγραφή του βασικού περιεχομένου του σχεδίου αξιολόγησης, με σημείο αφετηρίας τις ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται στον κανονισμό²¹, σε επτά ενότητες.

Διάγραμμα 1 — Η ελάχιστη διάρθρωση του σχεδίου αξιολόγησης

Πηγή: Υπηρεσία υποστήριξης της αξιολόγησης που αφορά την ΚΓΠ (2023).

Οι επτά ενότητες του σχεδίου αξιολόγησης περιγράφονται αναλυτικότερα στα κεφάλαια που ακολουθούν. Για κάθε ενότητα προτείνεται ελάχιστο και πρόσθετο περιεχόμενο. Μια παράγραφος που αφορά τις ελάχιστες απαιτήσεις όπως καθορίζονται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475 παρατίθεται σε **πορτοκαλί** πλαίσιο. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές προτείνουν επίσης πρόσθετο περιεχόμενο καθώς και σχετική αιτιολόγηση. Οι συνδέσεις κάθε ενότητας του σχεδίου αξιολόγησης με τις υπόλοιπες ενότητες περιγράφονται επίσης λεπτομερώς και συνοψίζονται στο διάγραμμα 2 κατωτέρω.

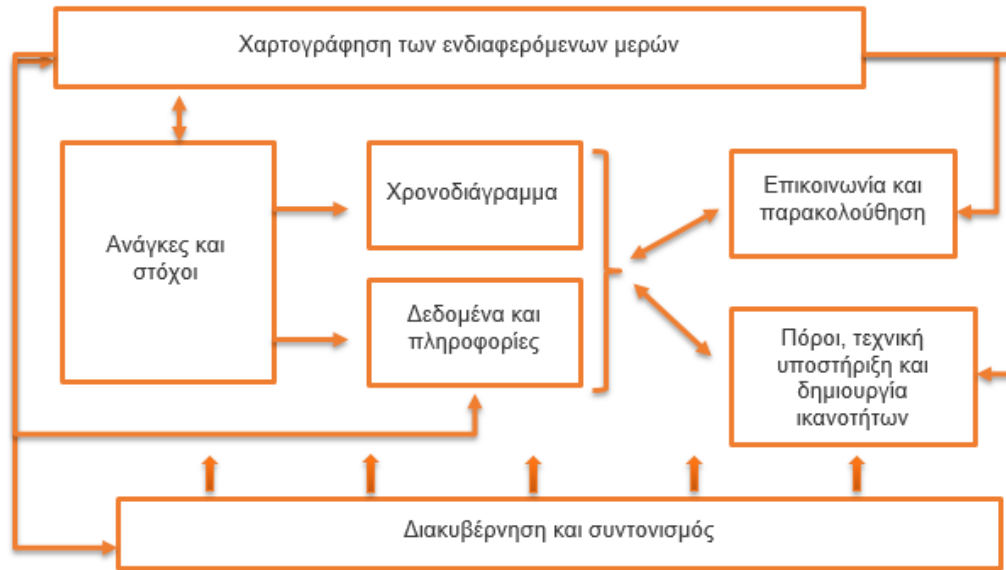
Οι βασικοί όροι που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση κάθε ενότητας του σχεδίου αξιολόγησης επεξηγούνται προκειμένου να εξασφαλιστεί η κοινή αντίληψη των βασικών ζητημάτων και εννοιών. Μια σειρά από βασικά ερωτήματα μπορούν να καθοδηγήσουν τα κράτη μέλη σχετικά με το τι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την κατάρτιση της αντίστοιχης ενότητας του σχεδίου αξιολόγησης. Τέλος, προτείνεται ενδεικτικό σχεδιάγραμμα για κάθε ενότητα.

Στην εργαλειοθήκη που σχετίζεται με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνονται λεπτομερέστερα βήματα που πρέπει να ακολουθούνται για την κατάρτιση κάθε ενότητας του σχεδίου αξιολόγησης.

Διάγραμμα 2 — Οι συνδέσεις μεταξύ των διαφόρων ενοτήτων του σχεδίου αξιολόγησης

²¹ Παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

Πηγή: Υπηρεσία υποστήριξης της αξιολόγησης που αφορά την ΚΓΠ (2023).

3.1 Στόχοι και ανάγκες αξιολόγησης

Τι πρέπει να περιλαμβάνεται σε αυτήν την ενότητα του σχεδίου αξιολόγησης

Σε αυτήν την ενότητα του σχεδίου αξιολόγησης θα πρέπει να δηλώνονται οι στόχοι του και οι ανάγκες που σχετίζονται με την αξιολόγηση. Η αιτιολόγηση του προτεινόμενου πρόσθετου περιεχομένου για τη συγκεκριμένη ενότητα παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 2 — Προτεινόμενο περιεχόμενο για την ενότητα 1 του σχεδίου αξιολόγησης

Ελάχιστο περιεχόμενο ²²	Πρόσθετο περιεχόμενο	Αιτιολόγηση ²³
Δήλωση σχετικά με: <ul style="list-style-type: none"> τις ανάγκες αξιολόγησης τους στόχους της αξιολόγησης Διασφάλιση ότι εκτελούνται επαρκείς δραστηριότητες	Δραστηριότητες αξιολόγησης	Διενέργεια αξιολογήσεων και παρακολούθηση των αποτελεσμάτων — Άρθρο 124 παράγραφος 3 στοιχείο δ) Υποβολή εκθέσεων για τις δραστηριότητες και τα πορίσματα της αξιολόγησης ²⁴
	Θέματα αξιολόγησης	Αξιολόγηση των ειδικών στόχων σύμφωνα με τη λογική παρέμβασης — άρθρο 2 στοιχείο α) Αξιολόγηση συγκεκριμένων παρεμβάσεων/θεμάτων — άρθρο 2 στοιχείο δ) Εκτίμηση της απλούστευσης — άρθρο 1 σημείο 3

Συνδέσεις της ενότητας αυτής με άλλες ενότητες του σχεδίου αξιολόγησης

Ενότητα 2 — Διακυβέρνηση και συντονισμός: αποτελεί γενικό στοιχείο του σχεδίου αξιολόγησης, καθώς ενδέχεται διαφορετικά όργανα / διαφορετικοί φορείς να είναι υπεύθυνοι για διαφορετικά μέρη του σχεδίου αξιολόγησης.

Ενότητα 3 — Χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών: κατά τη διάρκεια της χαρτογράφησης, τα ενδιαφερόμενα μέρη ενδέχεται να παράσχουν πληροφορίες σχετικά με τις ανάγκες και τους στόχους της αξιολόγησης και να προτείνουν θέματα αξιολόγησης που εξυπηρετούν τις ανάγκες τους.

Ενότητα 4 — Χρονοδιάγραμμα: η επιλογή των θεμάτων και των δραστηριοτήτων θα τροφοδοτήσει το χρονοδιάγραμμα για τον προγραμματισμό των αξιολογήσεων. Επιπλέον, ορισμένες δραστηριότητες μπορεί να σχετίζονται με τη δημιουργία ικανοτήτων αξιολόγησης, δεδομένα και πληροφορίες, εάν οι δραστηριότητες αξιολόγησης αφορούν συστήματα δεδομένων/πληροφοριών και την αντιμετώπιση των ελλείψεων δεδομένων, καθώς και με την τεχνική υποστήριξη εάν αφορούν την παροχή στήριξης στις ΟΤΔ.

Ενότητα 7 — Πόροι, τεχνική υποστήριξη, δημιουργία ικανοτήτων: η τελική επιλογή των θεμάτων και των δραστηριοτήτων αξιολόγησης θα εξαρτηθεί από τους διαθέσιμους πόρους, τόσο ανθρώπινους (αξιολογητές και ικανότητες αξιολόγησης) όσο και χρηματοδοτικούς (διαθέσιμος προϋπολογισμός για αξιολογήσεις).

²² Παράρτημα II σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475 και άρθρο 140 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

²³ Τα άρθρα αφορούν τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1475.

²⁴ Άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475

Βασικοί όροι που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη

Δήλωση των στόχων του σχεδίου αξιολόγησης και των αναγκών που σχετίζονται με την αξιολόγηση, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι εκτελούνται επαρκείς και κατάλληλες δραστηριότητες αξιολόγησης, ειδικότερα για την παροχή των πληροφοριών που είναι απαραίτητες για τη διαχείριση του προγράμματος, για την παροχή τεκμηρίωσης για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού πολιτικής και για τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας των δεδομένων που απαιτούνται για την αξιολόγηση των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ.

Οι στόχοι της αξιολόγησης που πρέπει να περιλαμβάνονται στο σχέδιο αξιολόγησης μπορεί να καλύπτουν ένα ή περισσότερα από τρία επίπεδα:

- ένα στρατηγικό επίπεδο, όπου οι αξιολογήσεις αντικατοπτρίζουν την κατάσταση σε εθνικό επίπεδο όσον αφορά την εκτίμηση της συμβολής του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ στην επίτευξη των γενικών στόχων της ΚΓΠ και των σχετικών ειδικών στόχων²⁵.
- ένα περιφερειακό επίπεδο, όπου στις αξιολογήσεις μπορεί να γίνεται εκτίμηση των παρεμβάσεων των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ τα οποία εφαρμόζονται σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο²⁶.
- ένα θεματικό επίπεδο (εθνικό ή περιφερειακό), όπου στις αξιολογήσεις μπορεί να γίνεται εκτίμηση ενός συγκεκριμένου θέματος ενδιαφέροντος ή προτεραιότητας για ένα κράτος μέλος.

Πρώτα μπορούν να εντοπίζονται οι **ανάγκες αξιολόγησης**. Οι ανάγκες αυτές μπορούν να απορρέουν από τη λογική παρέμβασης του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ και τις ανάγκες των διαχειριστικών αρχών και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών. Για τον εντοπισμό των αναγκών αξιολόγησης μπορεί επίσης να χρησιμοποιείται η πείρα από προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού.

Η σαφής περιγραφή των αναγκών αξιολόγησης και των στόχων του σχεδίου αξιολόγησης θα επιτρέψει τον σχεδιασμό και την υλοποίηση κατάλληλων **δραστηριοτήτων αξιολόγησης στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ**. Οι δραστηριότητες αξιολόγησης είναι δραστηριότητες που πρέπει να εκτελούν οι διαχειριστικές αρχές και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη και μπορεί να εμπίπτουν σε τρία είδη δραστηριοτήτων:

- δραστηριότητες σχετικές με την ανάπτυξη συστημάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης (κανόνες, διαδικασίες, νομικές πράξεις, δεδομένα, συστήματα πληροφοριών κ.λπ.). Οι δραστηριότητες αυτές θα διασφαλίζουν τη **διαθεσιμότητα των δεδομένων που απαιτούνται για τις αξιολογήσεις των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ**.
- σχεδιασμός και υλοποίηση αξιολογήσεων (ειδικών στόχων ή ειδικών θεμάτων) και μελετών υποστήριξης των αξιολογήσεων, συμπεριλαμβανομένης της κοινοποίησης και παρακολούθησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης.
- δραστηριότητες που σχετίζονται με τη δημιουργία ικανοτήτων αξιολόγησης.

²⁵ Σε ολόκληρο το έγγραφο, οι ειδικοί στόχοι (ΕΣ) αναφέρονται στους 9 ΕΣ και στον εγκάρσιο στόχο (CCO), όπως περιγράφονται στο άρθρο 6 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

²⁶ Άρθρο 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

Οι δραστηριότητες αξιολόγησης μπορούν να εκτελούνται σε διάφορες χρονικές στιγμές για διαφόρους σκοπούς.

- α) Κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, για την **παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για τη διαχείριση του προγράμματος**, και συγκεκριμένα:
- για την αξιολόγηση των ειδικών στόχων σύμφωνα με κάθε στρατηγικό σχέδιο για την ΚΓΠ και τη λογική παρέμβασής τους. Στις δραστηριότητες αξιολόγησης θα λαμβάνεται επίσης υπόψη το αν η αξιολόγηση θα διεξαχθεί ανά ειδικό στόχο ή με ολοκληρωμένες αξιολογήσεις που καλύπτουν διάφορους ειδικούς στόχους²⁷.
  - για την εκτίμηση του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ με χρήση των σχετικών κριτηρίων αξιολόγησης, και την εκτίμηση των επιπτώσεων²⁸.
  - για τη συμβολή στις συζητήσεις με σκοπό τον σχεδιασμό και την προετοιμασία της επόμενης περιόδου πολιτικής (μετά το 2027).
  - προκειμένου να **διασφαλιστεί η διαθεσιμότητα των δεδομένων που απαιτούνται για την αξιολόγηση του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ**²⁹, ειδικότερα, τα κράτη μέλη πρέπει:
    - ο να διασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα δεδομένων προκειμένου οι αξιολογητές να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση.
    - ο να προβαίνουν στις αναγκαίες ρυθμίσεις με εθνικές και, κατά περίπτωση, περιφερειακές στατιστικές μονάδες, ερευνητικά κέντρα, επιχειρήσεις και παρόχους δεδομένων προκειμένου να διασφαλίσουν τη διαθεσιμότητα των δεδομένων.
- β) Εκ των υστέρων, για την **παροχή τεκμηρίωσης για τη μελλοντική περίοδο πολιτικής (μετά το 2034)** και συγκεκριμένα:
- για την εκτίμηση του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ και της εφαρμογής του, με βάση καθένα από τα κριτήρια αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας, της συνάφειας, της συνοχής, της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας και του αντικτύπου³⁰.

Βασικά ερωτήματα που πρέπει να εξετάζονται

- **Τι είδους ανάγκες αξιολόγησης υπάρχουν σε σχέση με το στρατηγικό σχέδιο για την ΚΓΠ;**

Η ερώτηση αυτή αποτελεί το σημείο αφετηρίας για τον καθορισμό των στόχων του σχεδίου αξιολόγησης. Επιμέρους ερωτήματα στο σημείο αυτό μπορεί να είναι τα εξής:

²⁷ Άρθρο 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

²⁸ Άρθρο 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

²⁹ Άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

³⁰ Άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

- Ποιες είναι οι βασικές ανάγκες που διέπουν τη λογική παρέμβασης του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ;
- Υπάρχουν περαιτέρω ανάγκες αξιολόγησης;
- Ποιες άλλες ανάγκες πληροφόρησης υπάρχουν σε σχέση με το στρατηγικό σχέδιο για την ΚΓΠ; Ποιες μπορούν να καλυφθούν μέσω της αξιολόγησης;
- Πώς λαμβάνονται υπόψη στις δραστηριότητες του σχεδίου αξιολόγησης οι ανάγκες των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών της αξιολόγησης (που προσδιορίζονται στη διαδικασία χαρτογράφησης των ενδιαφερόμενων μερών, στην ενότητα 3 του σχεδίου αξιολόγησης);
- Μπορεί το σχέδιο αξιολόγησης να καλύψει νεοεμφανιζόμενες ανάγκες αξιολόγησης;

● **Ποιοι είναι οι στόχοι του σχεδίου αξιολόγησης;**

Με βάση τις ανάγκες μπορούν να προσδιοριστούν οι στόχοι του σχεδίου αξιολόγησης. Περαιτέρω επιμέρους ερωτήματα στο σημείο αυτό μπορεί να είναι τα εξής:

- Πώς μπορεί το σχέδιο αξιολόγησης να καλύψει τις ανάγκες αξιολόγησης που έχουν εντοπιστεί;
- Τι είδους αξιολογήσεις θα καλύπτει το σχέδιο αξιολόγησης, για παράδειγμα αξιολογήσεις διαδικασιών, αξιολογήσεις με γνώμονα τα αποτελέσματα, αξιολογήσεις επιπτώσεων κ.λπ.
- Ποιοι ειδικοί στόχοι και ποια θέματα θα αξιολογηθούν κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένης της αιτιολόγησης ειδικών στόχων οι οποίοι ενδεχομένως δεν θα αξιολογηθούν;
- Ποιο είναι το στοχευόμενο κοινό του σχεδίου αξιολόγησης (λαμβανομένων υπόψη των ενδιαφερόμενων μερών και των αναγκών τους, καθώς και των προβλεπόμενων δραστηριοτήτων αξιολόγησης);
- Ποιοι πόροι είναι διαθέσιμοι για τον καλύτερο προσδιορισμό των φιλοδοξιών των στόχων του σχεδίου αξιολόγησης;
- Ποια είναι η τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά τα συστήματα συλλογής πληροφοριών και δεδομένων; Σε ποιον βαθμό θα πρέπει οι στόχοι του σχεδίου αξιολόγησης να περιλαμβάνουν την επικαιροποίηση/βελτίωσή τους, ώστε να διασφαλίζεται η διαθεσιμότητα των δεδομένων που απαιτούνται για την αξιολόγηση του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ;

● **Ποιες δραστηριότητες αξιολόγησης θα πρέπει να περιλαμβάνει το σχέδιο αξιολόγησης;**

Πιο συγκεκριμένα επιμέρους ερωτήματα μπορούν να είναι τα εξής:

- Τι βαθμό λεπτομέρειας πρέπει να περιέχει το σχέδιο αξιολόγησης; Για παράδειγμα, μπορεί να είναι:
  - στρατηγικό (συνολικό γενικό σχέδιο, με πολυετές πρόγραμμα εργασίας, συνοδευόμενο από ετήσια σχέδια δράσης)

- αναλυτικό (με αναλυτικό σχέδιο υλοποίησης, συμπεριλαμβανομένων όλων των προβλεπόμενων δραστηριοτήτων αξιολόγησης, των θεμάτων και των υποστηρικτικών μελετών).
- **Είναι οι ανάγκες αξιολόγησης, οι στόχοι του σχεδίου αξιολόγησης και οι προβλεπόμενες δραστηριότητες αξιολόγησης συνεπείς μεταξύ τους;**

Πιο συγκεκριμένα επιμέρους ερωτήματα μπορούν να είναι τα εξής:

- Τι βαθμό λεπτομέρειας πρέπει να περιέχει το σχέδιο αξιολόγησης; Για παράδειγμα, το σχέδιο αξιολόγησης μπορεί να είναι:
  - στρατηγικό (συνολικό γενικό σχέδιο, με πολυετές πρόγραμμα εργασίας, συνοδευόμενο από ετήσια σχέδια δράσης)·
  - αναλυτικό (με αναλυτικό σχέδιο υλοποίησης, συμπεριλαμβανομένων όλων των προβλεπόμενων δραστηριοτήτων αξιολόγησης, των θεμάτων και των υποστηρικτικών μελετών).
- **Είναι οι ανάγκες αξιολόγησης, οι στόχοι του σχεδίου αξιολόγησης και οι προβλεπόμενες δραστηριότητες αξιολόγησης συνεπείς μεταξύ τους;**

Θα πρέπει να ελέγχεται η συνέπεια τόσο με προηγούμενα όσο και με επόμενα στάδια:

- Σε ποιον βαθμό μπορούν οι προγραμματισμένες δραστηριότητες να ικανοποιήσουν τις ανάγκες και τους στόχους της αξιολόγησης;
- Σε ποιον βαθμό υπάρχει λογική ροή από τις ανάγκες της αξιολόγησης στους στόχους και στις προγραμματισμένες δραστηριότητες;

Εδαφικές πτυχές

- Επιλογή των θεμάτων αξιολόγησης: μπορεί να αποτελέσει ειδική πρόκληση για τις χώρες που είναι διαιρεμένες σε περιφέρειες, καθώς τα συμφέροντα και οι ανάγκες μπορεί να διαφέρουν μεταξύ των περιφερειών. Για τον σκοπό αυτό, είναι δυνατό:
  - να θεσπιστούν ορισμένοι μηχανισμοί συλλογικής λήψης αποφάσεων/ιεράρχησης προτεραιοτήτων με τη συμμετοχή όλων των περιφερειών·
  - να καθοριστεί τυπολογία των θεμάτων ανάλογα με το αν:
    - είναι κοινού ενδιαφέροντος για όλες τις περιφέρειες,
    - παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για μία ή περισσότερες περιφέρειες.
- Συνεκτίμηση της εδαφικής διάστασης σε κάθε αξιολόγηση: στα κράτη μέλη που είναι διαιρεμένα σε περιφέρειες, σε κάθε θέμα αξιολόγησης θα πρέπει να εκτιμάται συγκεκριμένα η ιδιαίτερη κατάσταση στις επιμέρους περιφέρειες. Σε κάθε περίπτωση, είναι επίσης χρήσιμο να αναλύονται οι διαφορές μεταξύ των περιφερειών, αλλά και οι κοινές πτυχές και, ως εκ τούτου, να είναι δυνατή η πιθανή ανταλλαγή γνώσεων που αντλούνται ή συνάγονται.

Ενδεικτικό σχεδιάγραμμα της ενότητας

1. Στόχοι του σχεδίου αξιολόγησης
2. τις ανάγκες αξιολόγησης
3. Προγραμματισμένες δραστηριότητες αξιολόγησης, ανά είδος
4. Προγραμματισμένα θέματα αξιολόγησης

3.2 Διακυβέρνηση και συντονισμός

Τι πρέπει να περιλαμβάνεται σε αυτήν την ενότητα του σχεδίου αξιολόγησης

Σε αυτήν την ενότητα του σχεδίου αξιολόγησης θα πρέπει να περιγράφονται οι ρυθμίσεις παρακολούθησης και αξιολόγησης, καθώς και οι βασικοί εμπλεκόμενοι φορείς και οι αρμοδιότητές τους. Η αιτιολόγηση του προτεινόμενου πρόσθετου περιεχομένου για την ενότητα διακυβέρνησης και συντονισμού παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 3 — Προτεινόμενο περιεχόμενο για την ενότητα 2 του σχεδίου αξιολόγησης

Ελάχιστο περιεχόμενο ³¹	Πρόσθετο περιεχόμενο	Αιτιολόγηση
Περιγραφή των ρυθμίσεων παρακολούθησης και αξιολόγησης Βασικοί εμπλεκόμενοι φορείς και αρμοδιότητες	Δομές για την αποτελεσματική διαχείριση του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της ποιότητας των αξιολογήσεων	Δομές όπως οι ομάδες διαχείρισης της αξιολόγησης και οι συμβουλευτικές ομάδες αξιολόγησης μπορούν να βελτιώσουν τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την ποιότητα των αξιολογήσεων. Συχνά επικρατεί σύγχυση όσον αφορά τον ρόλο και τις λειτουργίες αυτών των ομάδων, γι' αυτό και ο ρόλος τους θα πρέπει να περιγράφεται με σαφήνεια στο σχέδιο αξιολόγησης.
	Πρόσθετες δομές για την προώθηση της χρήσης των πορισμάτων της αξιολόγησης	Μπορούν να εξετάζονται κατά περίπτωση για τη βελτίωση της χρήσης των πορισμάτων της αξιολόγησης κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της πολιτικής.

Συνδέσεις της ενότητας αυτής με άλλες ενότητες του σχεδίου αξιολόγησης

Ενότητα 3 — Χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών: λαμβάνει υπόψη τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τον σχεδιασμό των δραστηριοτήτων αξιολόγησης και τα ενδιαφερόμενα μέρη που έχουν ανάγκες σε επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων αξιολόγησης. Ορισμένα από τα εν λόγω ενδιαφερόμενα μέρη αποτελούν επίσης μέρος των ρυθμίσεων διακυβέρνησης και συντονισμού.

Ενότητα 6 — Επικοινωνία και παρακολούθηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης: προσδιορίζονται οι σημαντικότερες στοχευόμενες ομάδες για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.

Οι ενότητες 2, 3 και 6 (διακυβέρνηση, χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών και επικοινωνία) περιγράφουν από κοινού τα κύρια ενδιαφερόμενα μέρη του συστήματος αξιολόγησης.

Επιπλέον, τα όργανα / οι φορείς που συμμετέχουν στη διακυβέρνηση και στον συντονισμό παρέχουν στοιχεία για τις ανάγκες και τους στόχους του σχεδίου αξιολόγησης (ενότητα 1), το χρονοδιάγραμμα των δραστηριοτήτων αξιολόγησης (ενότητα 4), την παροχή δεδομένων και πληροφοριών (ενότητα 5), καθώς και την οργάνωση και την παροχή τεχνικής υποστήριξης και δημιουργίας ικανοτήτων (ενότητα 7).

³¹ Παράρτημα II σημείο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

Βασικοί όροι που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη

Ελάχιστο περιεχόμενο: Σύντομη περιγραφή των ρυθμίσεων παρακολούθησης και αξιολόγησης για το στρατηγικό σχέδιο για την ΚΓΠ, στην οποία προσδιορίζονται οι βασικοί εμπλεκόμενοι φορείς και οι αρμοδιότητές τους.

Η ενότητα αυτή του σχεδίου αξιολόγησης αφορά τη **διακυβέρνηση**³², όρος που αναφέρεται στις διαδραστικές διαδικασίες μέσω των οποίων τα κύρια ενδιαφερόμενα μέρη του αγροδιατροφικού τομέα και των αγροτικών περιοχών κατευθύνουν τις αξιολογήσεις του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ προς βελτιώσεις που προκύπτουν από συλλογικές διαπραγματεύσεις όσον αφορά τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την ευρύτερη χρήση των πορισμάτων τους.

Οι **ρυθμίσεις παρακολούθησης και αξιολόγησης** νοούνται ως το σύστημα φορέων, δραστηριοτήτων και μηχανισμών που δημιουργείται για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εφαρμογής των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ.

Βάσει των νομικών διατάξεων, τα κράτη μέλη πρέπει:

- να προσδιορίζουν τους βασικούς φορείς που εμπλέκονται στις ρυθμίσεις παρακολούθησης και αξιολόγησης του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ·
- να καθορίζουν τον ρόλο και τις αρμοδιότητες των εν λόγω φορέων στην παρακολούθηση και στην αξιολόγηση του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ.

Στους **εμπλεκόμενους φορείς** περιλαμβάνονται εκείνοι που ορίζονται από τους σχετικούς κανονισμούς, π.χ.

- η διαχειριστική αρχή, η οποία διασφαλίζει ότι έχει εκπονηθεί το σχέδιο αξιολόγησης και ότι οι αξιολογήσεις συνάδουν με το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης³³·
- η επιτροπή παρακολούθησης, η οποία εξετάζει την πρόοδο των αξιολογήσεων και την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων τους³⁴ και παρέχει επίσης τη γνώμη της σχετικά με το σχέδιο αξιολόγησης και τις τροποποιήσεις του³⁵·
- το εθνικό δίκτυο ΚΓΠ, το οποίο θα συμβάλει, μέσω της δικτύωσης, στην ικανότητα και στις δραστηριότητες παρακολούθησης και αξιολόγησης³⁶· το εθνικό δίκτυο ΚΓΠ θα υλοποιήσει επίσης μόνο του, ή σε συνεργασία με τη διαχειριστική αρχή, δραστηριότητες κατάρτισης και δημιουργίας ικανοτήτων για τη βελτίωση των δεξιοτήτων όσων συμμετέχουν στις αξιολογήσεις του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ³⁷·

³² Ο όρος «διακυβέρνηση» προέκυψε από την αδυναμία των παραδοσιακών μορφών κυβερνήσεων να έχουν ευρύτητα πνεύματος, να είναι συμπεριληπτικές, ευέλικτες και προσγειωμένες στην πραγματικότητα, διότι δεν ελάμβαναν υπόψη τον κεντρικό ρόλο των εξωκυβερνητικών αλληλεπιδράσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων. Έγινε κατανοητό ότι μόνο με την αναγνώριση αυτών των αλληλεπιδράσεων μπορούμε να αναμένουμε την επίτευξη ικανής και βασισμένης στη γνώση λήψης αποφάσεων, δημιουργικής επίλυσης προβλημάτων και ευέλικτης και άρτια συντονισμένης εφαρμογής της πολιτικής (Ansell και Torfing, 2022).

³³ Άρθρο 123 παράγραφος 2 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

³⁴ Άρθρο 124 παράγραφος 3 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

³⁵ Άρθρο 124 παράγραφος 4 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

³⁶ Άρθρο 126 παράγραφος 3 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

³⁷ Άρθρο 7 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

- ο οργανισμός πληρωμών, ως αρμόδιος φορέας για τη διαχείριση και τον έλεγχο των δαπανών και την παροχή δεδομένων παρακολούθησης³⁸.
- Κατά περίπτωση, οι περιφέρειες μπορούν να συμμετέχουν στον σχεδιασμό του σχεδίου αξιολόγησης και στην παρακολούθηση και αξιολόγηση των περιφερειακών παρεμβάσεων του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ³⁹.
- Άλλοι σχετικοί φορείς που μπορεί να υπάρχουν στα κράτη μέλη, όπως μονάδα αξιολόγησης, συμβουλευτικά ινστιτούτα, ομάδα διαχείρισης της αξιολόγησης, τεχνικές ομάδες εργασίας κ.λπ.

Βασικά ερωτήματα που πρέπει να εξετάζονται

- Ποιοι είναι οι βασικοί φορείς που πρέπει να εμπλέκονται στην παρακολούθηση και στην αξιολόγηση και ποιες είναι οι αρμοδιότητές τους; Επιμέρους ερωτήματα στο σημείο αυτό μπορεί να είναι τα εξής:
  - ο Υπάρχει ανάγκη, πέραν της επιτροπής παρακολούθησης και του εθνικού δικτύου ΚΓΠ, να δημιουργηθούν και άλλες δομές που μπορούν να συμβάλουν στη διαχείριση των αξιολογήσεων (π.χ. ομάδες διαχείρισης) ή στην παροχή συμβουλών σχετικά με τις αξιολογήσεις (π.χ. συμβουλευτικές ομάδες); Ποια είναι τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές τους;
  - ο Πώς κατανέμονται τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες όσον αφορά την παρακολούθηση και την αξιολόγηση μεταξύ διαφόρων τμημάτων της διαχειριστικής αρχής και άλλων δομών;
- Ποια διδάγματα μπορούν να αντληθούν από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού και να ενσωματωθούν στις νέες ρυθμίσεις διακυβέρνησης και συντονισμού; (π.χ. εξέταση των επιπτώσεων για τη διακυβέρνηση και τον συντονισμό από τη συγχώνευση του πυλώνα 1 και του πυλώνα 2 στο πλαίσιο ενός στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ)
- Ποιος είναι ο ρόλος των φορέων διακυβέρνησης και συντονισμού στην επανεξέταση ή στην επικύρωση τροποποιήσεων του σχεδίου αξιολόγησης;
- Πώς θα πρέπει να επιβάλλονται οι ρυθμίσεις διακυβέρνησης; Οι επιλογές μπορούν να περιλαμβάνουν, π.χ. α) δικτύωση, β) νομικά δεσμευτικές ρυθμίσεις;

Εδαφικές πτυχές

- Ποιος είναι ο αναμενόμενος ρόλος των περιφερειών στις διαδικασίες και στις δομές διαχείρισης και συντονισμού;
- Ποιοι μηχανισμοί αναμένεται να εξασφαλίσουν επαρκή συντονισμό και διασύνδεση με τις περιφέρειες και μεταξύ των περιφερειών;
- Ποιος είναι ο ρόλος του εθνικού δικτύου ΚΓΠ στο πλαίσιο αυτό;

³⁸ Παράρτημα IV σημείο 2 στοιχείο α) περίπτωση i) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

³⁹ Απολογική σκέψη 120 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115

- Ποιοι συντονιστικοί φορείς στις περιφέρειες απαιτούνται και ποιος είναι ο ρόλος και η περιγραφή τους;

Ενδεικτικό σχεδιάγραμμα αυτής της ενότητας του σχεδίου αξιολόγησης

1. Κύρια ενδιαφερόμενα μέρη και φορείς για τη διαχείριση και τον συντονισμό των αξιολογήσεων
2. Δομές για τη βελτίωση του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της ποιότητας των αξιολογήσεων
3. Πρόσθετες δομές για τη διακυβέρνηση και τον συντονισμό των αξιολογήσεων

3.3 Χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών

Τι πρέπει να περιλαμβάνεται σε αυτήν την ενότητα του σχεδίου αξιολόγησης

Στην ενότητα αυτή του σχεδίου αξιολόγησης θα πρέπει να περιγράφονται τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και οι ανάγκες τους τόσο όσον αφορά την αξιολόγηση όσο και τη δημιουργία ικανοτήτων, όπως προβλέπεται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475. Βάσει αυτών των νομικών διατάξεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει:

- να προσδιορίσουν όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν εκπροσωπούνται στην επιτροπή παρακολούθησης;
- να εντοπίσουν τις ανάγκες τους που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αξιολόγησης;
- να καθορίσουν τον ρόλο τους στην αξιολόγηση του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ και, κατά περίπτωση, να αξιολογήσουν τις ανάγκες τους για δημιουργία ικανοτήτων, ώστε να μπορούν να εκπληρώσουν αυτόν τον ρόλο.

Στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές προτείνεται πρόσθετο περιεχόμενο για την ενότητα της χαρτογράφησης των ενδιαφερόμενων μερών, όπως παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 4 — Προτεινόμενο περιεχόμενο για την ενότητα 3 του σχεδίου αξιολόγησης

Ελάχιστο περιεχόμενο ⁴⁰	Πρόσθετο περιεχόμενο	Αιτιολόγηση
Σύντομη περιγραφή των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών Οι ανάγκες τους όσον αφορά την αξιολόγηση Οι ανάγκες τους όσον αφορά τη δημιουργία ικανοτήτων (κατά περίπτωση)	Χάρτης των ενδιαφερόμενων μερών Ταξινόμηση των ενδιαφερόμενων μερών	Ο χάρτης των ενδιαφερόμενων μερών θα καταστήσει δυνατή την κατάρτιση ολοκληρωμένου καταλόγου των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών. Ο στόχος είναι διπτός: εντοπισμός και κατανόηση των ενδιαφερόμενων μερών που εμπλέκονται στο στρατηγικό σχέδιο για την ΚΓΠ και στην αξιολόγησή του. Η ταξινόμηση θα παράσχει πληροφορίες σχετικά με την εξουσία / την αντιπροσωπευτικότητα και τα συμφέροντα των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών. Η ταξινόμηση θα συμβάλει στην ομαδοποίησή τους ανάλογα με τις δυνατότητές τους να επηρεάσουν ή να επηρεαστούν από το στρατηγικό σχέδιο για την ΚΓΠ και την αξιολόγησή του. Οι δυνατότητες αυτές θα παράσχουν στοιχεία σχετικά με το αν και με ποιον τρόπο μπορεί να συμμετάσχει κάθε ενδιαφερόμενο μέρος, σε ποιο στάδιο της διαδικασίας αξιολόγησης και με ποιον τρόπο θα καταστεί η συμμετοχή αυτή όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματική.

⁴⁰ Παράρτημα II σημείο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

	Χρήση της χαρτογράφησης των ενδιαφερόμενων μερών	Η χαρτογράφηση θα συμβάλει στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τα πλέον σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη και/ή τις δομές διακυβέρνησης της αξιολόγησης όσον αφορά τον σχεδιασμό, την υποβολή προσφορών, την υλοποίηση, τον ποιοτικό έλεγχο, την κοινοποίηση και την παρακολούθηση των πορισμάτων της αξιολόγησης.
<p>Συνδέσεις της ενότητας αυτής με άλλες ενότητες του σχεδίου αξιολόγησης</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Ενότητα 1 — Στόχοι και ανάγκες</u>: οι ανάγκες αξιολόγησης θα καθορίσουν, σε ορισμένο βαθμό, ποια είναι τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη που θα προσεγγιστούν, ενώ η αναζήτηση ιδεών μαζί τους θα συμβάλει στον εντοπισμό των αναγκών τους οι οποίες μπορούν να ληφθούν υπόψη στις ανάγκες της αξιολόγησης. • <u>Ενότητα 2 — Ρυθμίσεις διακυβέρνησης και συντονισμού</u>: ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη θα αποτελούν μέρος της δομής διακυβέρνησης της αξιολόγησης του κράτους μέλους. • <u>Ενότητα 7 — Πόροι, τεχνική υποστήριξη και δημιουργία ικανοτήτων</u>: η χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών θα παράσχει επίσης στοιχεία στις δραστηριότητες τεχνικής υποστήριξης, καθώς ενδέχεται να απαιτηθούν ο σχεδιασμός και η υλοποίηση δραστηριοτήτων δημιουργίας ικανοτήτων για τα ενδιαφερόμενα μέρη. 		

Βασικοί όροι που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη

Σύντομη περιγραφή των **σχετικών ενδιαφερόμενων μερών** που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του εκτελεστικού κανονισμού, η οποία συμπεριλαμβάνει επεξήγηση των λόγων για τους οποίους ελήφθησαν υπόψη, και των αναγκών τους σε σχέση με τις δραστηριότητες αξιολόγησης και, κατά περίπτωση, τη δημιουργία ικανοτήτων.

Χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών: πρόκειται για σχετικά νέο στοιχείο του σχεδίου αξιολόγησης, στο πλαίσιο του οποίου «*Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν στο σχέδιο αξιολόγησης τα ενδιαφερόμενα μέρη που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό των δραστηριοτήτων αξιολόγησης και δημιουργίας ικανοτήτων. Κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη προσδιορίζουν άλλα ενδιαφερόμενα μέρη εκτός από τα μέλη της επιτροπής παρακολούθησης*»⁴¹.

Σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη: πρόκειται για όρο που αναφέρεται στους σχετικούς κανονισμούς της ΕΕ⁴², αλλά δεν διευκρινίζεται ποια είναι αυτά. Εναπόκειται σε κάθε κράτος μέλος να προσδιορίζει τους φορείς που είναι συναφείς για συγκεκριμένες δραστηριότητες και, ως εκ τούτου, στην προκειμένη περίπτωση, για τον σχεδιασμό των δραστηριοτήτων αξιολόγησης και τη δημιουργία ικανοτήτων. Επιπλέον, προσδιορίζονται και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη εκτός των μελών της επιτροπής παρακολούθησης, κατά περίπτωση.

Βασικά ερωτήματα που πρέπει να εξετάζονται

- Ποια είναι τα κύρια ενδιαφερόμενα μέρη του σχεδίου αξιολόγησης;

⁴¹ Άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

⁴² Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1475 και κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115.

- Είναι κάποια από τα ενδιαφερόμενα μέρη των οποίων η γνώμη ζητήθηκε στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ σημαντικά για το σχέδιο αξιολόγησης;
- Ποια ενδιαφερόμενα μέρη διαδραματίζουν ρόλο στην παροχή δεδομένων και στη χρήση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης;
- Ποια είναι τα συμφέροντα και τα χαρακτηριστικά τους (π.χ. οργανισμός από τον οποίο προέρχονται και ρόλος);
- Ποια ενδιαφερόμενα μέρη εμπλέκονται στις ρυθμίσεις διακυβέρνησης και συντονισμού του σχεδίου αξιολόγησης και με ποιον ρόλο; (συνδέσεις με την ενότητα 2 του σχεδίου αξιολόγησης)
- Ποιες είναι οι ανάγκες τους όσον αφορά τις δραστηριότητες αξιολόγησης; (τροφοδοτεί την ενότητα 1 του σχεδίου αξιολόγησης)
- Ποιες ανάγκες έχουν όσον αφορά τη δημιουργία ικανοτήτων; (συνδέσεις με την ενότητα 7 του σχεδίου αξιολόγησης)
- Πώς θα πρέπει να συμμετέχουν τα ενδιαφερόμενα μέρη στις δραστηριότητες αξιολόγησης;

Εδαφικές πτυχές

Στην περίπτωση των χωρών που είναι διαιρεμένες σε περιφέρειες, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε αυτήν την ενότητα του σχεδίου αξιολόγησης και να διευκρινιστούν τα ακόλουθα ερωτήματα:

- Ποιος είναι ο ρόλος που αναμένεται να διαδραματίσουν οι περιφέρειες στην ανάπτυξη της διαδικασίας αξιολόγησης; Ορισμένα επακόλουθα ερωτήματα σχετικά με τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα θα μπορούσαν να είναι οι εξής:
  - Ποιος θα είναι ο ρόλος τους στον σχεδιασμό του σχεδίου αξιολόγησης και στην επιλογή των θεμάτων αξιολόγησης;
  - Ποιος θα είναι ο ρόλος τους στην παροχή πληροφοριών που συνδέονται με την αξιολόγηση;
  - Ποιος θα είναι ο ρόλος τους στην ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης;
  - Υπάρχει ανάγκη στήριξης των περιφερειών ώστε να έρθουν σε επαφή με συγκεκριμένους φορείς;
- Ποιοι συγκεκριμένοι φορείς (που συμμετέχουν στην εφαρμογή του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ σε κάθε περιφέρεια) αναμένεται να συμμετάσχουν στη διαδικασία αξιολόγησης, με ποιον τρόπο και ποιοι μηχανισμοί αναμένεται να στηρίξουν τις διασυνδέσεις;
- Με ποιους φορείς, οι οποίοι συμμετέχουν στη διαδικασία αξιολόγησης, θα πρέπει να έρθουν σε επαφή οι περιφέρειες;
- Πώς θα ενισχυθούν οι ικανότητες αξιολόγησης των φορέων σε περιφερειακό επίπεδο; Σε ποιες συγκεκριμένες δραστηριότητες δημιουργίας ικανοτήτων θα πρέπει να συμμετάσχουν οι περιφερειακοί φορείς;

Ενδεικτικό σχεδιάγραμμα της ενότητας

1. Προσδιορισμός των ενδιαφερόμενων μερών
2. Ταξινόμηση των ενδιαφερόμενων μερών (χάρτης των ενδιαφερόμενων μερών)
3. Αξιοποίηση της χαρτογράφησης των ενδιαφερόμενων μερών
4. Ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών όσον αφορά τη δημιουργία ικανοτήτων

3.4 Χρονοδιάγραμμα

Τι πρέπει να περιλαμβάνεται σε αυτήν την ενότητα του σχεδίου αξιολόγησης

Σε αυτήν την ενότητα του σχεδίου αξιολόγησης θα πρέπει να περιγράφονται τα κύρια ορόσημα για τις αξιολογήσεις και το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα για τις αξιολογήσεις και τις υποστηρικτικές μελέτες αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των λόγων του συγκεκριμένου προγραμματισμού (δηλαδή γιατί επιλέχθηκαν τα διάφορα χρονοδιαγράμματα). Η ενότητα μπορεί να περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- κατάλογο αξιολογήσεων για την εκτίμηση της συμβολής του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ στους στόχους της ΚΓΠ και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα·
- κατάλογο αξιολογήσεων για την εκτίμηση συγκεκριμένων θεμάτων και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα (επισημαίνεται ότι τα συγκεκριμένα θέματα μπορούν να επιλεγούν ως συναφή από κάθε κράτος μέλος⁴³)·
- κατάλογο μελετών υποστήριξης και άλλων ερευνητικών και αναλυτικών δραστηριοτήτων για αξιολόγηση·
- κατάλογο άλλων δραστηριοτήτων αξιολόγησης και το χρονοδιάγραμμά τους (π.χ. δραστηριότητες δημιουργίας ικανοτήτων, ανάπτυξη συστημάτων παρακολούθησης κ.λπ.)·
- χάρτη πορείας των αξιολογήσεων (όπου συγκεφαλαιώνονται τα ανωτέρω σημεία).

Στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές προτείνεται πρόσθετο περιεχόμενο για την ενότητα του χρονοδιαγράμματος, όπως παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 5 — Προτεινόμενο περιεχόμενο για την ενότητα 4 του σχεδίου αξιολόγησης

Ελάχιστο περιεχόμενο ⁴⁴	Πρόσθετο περιεχόμενο	Αιτιολόγηση
Ενδεικτικός προγραμματισμός αξιολογήσεων και υποστηρικτικών μελετών αξιολόγησης Αιτιολόγηση των επιλογών	Χάρτης πορείας για τις αξιολογήσεις	Για να προσθέσει αξία στο χρονοδιάγραμμα, ο χάρτης πορείας με χρονικό πλαίσιο και προθεσμίες παρέχει πλήρη εικόνα του ποιες δραστηριότητες αξιολόγησης διεξάγονται και πότε. Συμπεριλαμβάνει κάθε τύπο δραστηριοτήτων αξιολόγησης: αξιολογήσεις/μελέτες υποστήριξης αξιολογήσεων, δραστηριότητες δημιουργίας ικανοτήτων, ανάπτυξη συστημάτων παρακολούθησης. Η τελευταία είναι σημαντική για τον προγραμματισμό των δεδομένων που απαιτούνται για τις αξιολογήσεις. Λαμβάνονται υπόψη τυχόν χρονικοί κίνδυνοι. Μπορεί να εξεταστεί το συνολικό πλαίσιο αξιολόγησης προκειμένου να καθοριστούν βασικά ορόσημα.

⁴³ Παράρτημα II σημείο 4 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

⁴⁴ Παράρτημα II σημείο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

Συνδέσεις της ενότητας αυτής με άλλες ενότητες του σχεδίου αξιολόγησης

- **Ενότητα 1 — Στόχοι και ανάγκες:** τα θέματα αξιολόγησης και άλλες δραστηριότητες θα αποτελέσουν τη βάση για την κατάρτιση του χρονοδιαγράμματος. Αυτά θα προσδιοριστούν στην ενότητα 1 του σχεδίου αξιολόγησης και με βάση την επιλεγμένη προσέγγιση (περισσότερο στρατηγικό ή περισσότερο αναλυτικό σχέδιο αξιολόγησης), η ενδεικτική χρονική στιγμή τους θα παρουσιάζεται στο χρονοδιάγραμμα.
- **Ενότητα 2 — Διακυβέρνηση και συντονισμός:** αποτελεί γενικό στοιχείο, καθώς ορισμένα όργανα / ορισμένοι φορείς διακυβέρνησης που είναι αρμόδιοι για τον συντονισμό ή την υλοποίηση των δραστηριοτήτων αξιολόγησης ενδέχεται να χρειαστεί να συμμετάσχουν στην κατάρτιση του χρονοδιαγράμματος.
- **Ενότητα 5 — Δεδομένα και πληροφορίες:** οι σχετικές απαιτήσεις θα τροφοδοτούν επίσης ορισμένες από τις δραστηριότητες αξιολόγησης και, ως εκ τούτου, στο χρονοδιάγραμμα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη τυχόν δραστηριότητες προετοιμασίας/συλλογής δεδομένων.
- **Ενότητα 7 — Πόροι, τεχνική υποστήριξη και δημιουργία ικανοτήτων:** οι διαθέσιμοι πόροι για τις αξιολογήσεις (ανθρώπινοι, χρηματοδοτικοί, τεχνικοί) θα καθορίσουν επίσης τη φιλοδοξία των δραστηριοτήτων αξιολόγησης και θα αποτυπωθούν στο χρονοδιάγραμμα. Για παράδειγμα, εάν απαιτούνται δραστηριότητες ΤΠ ή δημιουργίας ικανοτήτων, θα πρέπει να προγραμματιστούν με βάση ένα ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα.

Βασικοί όροι που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη

Ενδεικτικός προγραμματισμός των αξιολογήσεων και των μελετών υποστήριξης των αξιολογήσεων που πρέπει να διενεργηθούν κατά τη διάρκεια του κύκλου προγραμματισμού, καθώς και **αιτιολόγηση των επιλογών που έγιναν**, συμπεριλαμβανομένων των εξής:

- α) αξιολογήσεων για την εκτίμηση της **συμβολής των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ στους στόχους της ΚΓΠ**, οι οποίες πρέπει να διενεργούνται κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ·
- β) κατά περίπτωση, αξιολογήσεων για την **εκτίμηση συγκεκριμένων θεμάτων** που αναφέρονται στο άρθρο 2 στοιχείο δ) του εκτελεστικού κανονισμού·
- γ) **μελετών υποστήριξης και άλλων ερευνητικών και αναλυτικών δραστηριοτήτων** για αξιολογήσεις.

Ενδεικτικός προγραμματισμός των αξιολογήσεων: πρόκειται για ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα που θα πρέπει να παρουσιάζει την προβλεπόμενη διάρκεια και τα σημεία έναρξης και λήξης κάθε διαδικασίας. Το χρονοδιάγραμμα είναι «ενδεικτικό» προκειμένου να παρέχεται ευελιξία, δεδομένης της μεγάλης διάρκειας της περιόδου εφαρμογής. Η ευελιξία αυτή μπορεί να συνεπάγεται ετήσιες αναθεωρήσεις/προσαρμογές του χρονοδιαγράμματος.

Για τον προγραμματισμό πρέπει να ακολουθείται αναδρομική μέθοδος (αρχίζοντας από το τελευταίο στάδιο της διαδικασίας), ώστε να διασφαλίζεται η έγκαιρη διαθεσιμότητα των αποτελεσμάτων. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη ενδέχεται να χρειαστεί να καθορίσουν ορόσημα αξιολόγησης, κατά τη διάρκεια της εφαρμογής και εκ των υστέρων. Μολονότι η ημερομηνία της εκ των υστέρων αξιολόγησης

ορίζεται στον κανονισμό⁴⁵, για τις αξιολογήσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής, εναπόκειται στο κράτος μέλος να αποφασίσει ποιες αξιολογήσεις θα διενεργηθούν και πότε.

Επιπλέον, το σχέδιο αξιολόγησης πρέπει να **αιτιολογεί τις επιλογές που έγιναν**, το οποίο σημαίνει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξηγούν αν οι αξιολογήσεις, συμπεριλαμβανομένων των προγραμματισμένων υποστηρικτικών μελετών, βασίζονται στις ανάγκες και στους στόχους του σχεδίου αξιολόγησης, στη λογική παρέμβασης του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ και στην αναμενόμενη εφαρμογή. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστεί η τήρηση των ελάχιστων απαιτήσεων, όπως η αξιολόγηση όλων των ειδικών στόχων τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής. Επιπλέον, θα διασφαλιστεί ότι όλες οι δραστηριότητες αξιολόγησης θα διεξάγονται την κατάλληλη στιγμή, ώστε να αποτυπώνονται τα πραγματικά αποτελέσματα.

Η εκτίμηση της **συμβολής του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ στους στόχους της ΚΓΠ** θα πρέπει να ακολουθεί τη λογική παρέμβασης του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ και να επικεντρώνεται στα εξής: α) σε κάθε ειδικό στόχο που εξετάζεται στο σχέδιο ή β) σε ολοκληρωμένες αξιολογήσεις που καλύπτουν διάφορους στόχους, εξηγώντας παράλληλα τους λόγους για τους οποίους ένας στόχος δεν αξιολογείται κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής⁴⁶.

Κατά την **εκτίμηση συγκεκριμένων θεμάτων** θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τόσο οι ανάγκες αξιολόγησης όσο και η λογική παρέμβασης του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ⁴⁷. Ο κανονισμός προτείνει θέματα όπως η περιβαλλοντική και κλιματική αρχιτεκτονική, η προστιθέμενη αξία της πρωτοβουλίας LEADER, τα εθνικά δίκτυα ΚΓΠ και το σύστημα γεωργικής γνώσης και καινοτομίας (AKIS).

Οι υποστηρικτικές μελέτες και άλλες ερευνητικές και αναλυτικές δραστηριότητες σχετίζονται με εργασίες που εκτελούνται για την υποστήριξη των αξιολογήσεων (π.χ. μελέτη για τον εντοπισμό των ελλείψεων δεδομένων, μελέτη για την ανάλυση ή την ανάπτυξη μεθοδολογιών αξιολόγησης, μελέτη για την παρακολούθηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων), αλλά δεν συνιστούν αξιολογήσεις.

Βασικά ερωτήματα που πρέπει να εξετάζονται

- Πώς θα οργανωθεί η αξιολόγηση των ειδικών στόχων, των συγκεκριμένων θεμάτων και των υποστηρικτικών μελετών αξιολόγησης σε βάθος χρόνου, λαμβανομένων υπόψη της λογικής παρέμβασης και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ;
- Ποια είναι τα βασικά ορόσημα της αξιολόγησης, λαμβανομένης επίσης υπόψη της μελλοντικής περιόδου προγραμματισμού;
- Τι μπορεί να ληφθεί υπόψη για την κατάρτιση χάρτη πορείας του σχεδίου αξιολόγησης;
- Ο χάρτης πορείας μπορεί να αποτελέσει χρήσιμη επισκόπηση του τι θα πρέπει να αξιολογηθεί και πότε. Συγκεκριμένα επιμέρους ερωτήματα μπορούν να είναι τα εξής:
  - Ποιες δραστηριότητες αξιολόγησης θα οργανωθούν και πότε;

⁴⁵ Άρθρο 140 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115

⁴⁶ Άρθρο 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

⁴⁷ Άρθρο 2 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

- Τι είδους προπαρασκευαστικά στάδια (π.χ. ανάπτυξη ερωτημάτων αξιολόγησης, προετοιμασία δεδομένων, ανάπτυξη μεθοδολογίας, προκήρυξη διαγωνισμών) απαιτούνται για να καταστούν δυνατές οι προγραμματισμένες δραστηριότητες αξιολόγησης;
- Πότε θα πρέπει να αρχίσει η προετοιμασία και η δημοσίευση σημαντικών προκηρύξεων και άλλες προπαρασκευαστικές εργασίες;
- Ποιες είναι οι σημαντικότερες προκλήσεις ή κίνδυνοι που σχετίζονται με το χρονοδιάγραμμα;
- Πώς θα βελτιωθεί το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα (π.χ. σχέδιο αξιολόγησης στρατηγικού επιπέδου, πολυετές σχέδιο εργασίας, ετήσιο σχέδιο δράσης) και πώς θα παρακολουθείται η πρόοδος του κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού;
- Ποια είναι τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την προηγούμενη περίοδο όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα των αξιολογήσεων;

Εδαφικές πτυχές

- Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, προθεσμίες για την παροχή πληροφοριών/δεδομένων από τις περιφέρειες ή άλλων στοιχείων που απαιτούνται για τη διενέργεια των αξιολογήσεων σε εθνικό επίπεδο.
- Ο συντονισμός μεταξύ περιφερειακών και εθνικών φορέων έχει καίρια σημασία για τη διασφάλιση της συνέπειας και της συμπληρωματικότητας μεταξύ των δύο επιπέδων, π.χ. για να διασφαλίζεται ότι ορισμένες πληροφορίες μπορούν να αποστέλλονται από το περιφερειακό στο εθνικό επίπεδο και να συγκεντρώνονται και να αναλύονται εγκαίρως, και ότι η διαδικασία περιγράφεται με ακρίβεια και χαρτογραφείται εκ των προτέρων.
- Ομοίως, είναι αναγκαίο να διασφαλίζεται ότι ορισμένες συστάσεις ή συμπεράσματα των διαδικασιών αξιολόγησης μπορούν να ενσωματώνονται δεόντως από τις περιφέρειες σε παρεμβάσεις που αποτελούν αντικείμενο προγραμματισμού/διαχείρισης σε περιφερειακό επίπεδο.

Ενδεικτικό σχεδιάγραμμα της ενότητας

1. Κατάλογος αξιολογήσεων για την εκτίμηση της συμβολής του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ στους στόχους της ΚΓΠ και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα
2. Κατάλογος αξιολογήσεων για την εκτίμηση συγκεκριμένων θεμάτων και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα
3. Κατάλογος μελετών υποστήριξης και άλλων ερευνητικών και αναλυτικών δραστηριοτήτων για την αξιολόγηση, και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα
4. Κατάλογος άλλων δραστηριοτήτων αξιολόγησης και το χρονοδιάγραμμά τους (π.χ. δραστηριότητες δημιουργίας ικανοτήτων, ανάπτυξη συστημάτων παρακολούθησης κ.λπ.)
5. Χρονοδιάγραμμα και χάρτης πορείας αξιολογήσεων (όπου συγκεφαλαιώνονται τα ανωτέρω σημεία)

3.5 Δεδομένα και πληροφορίες

Τι πρέπει να περιλαμβάνεται σε αυτήν την ενότητα του σχεδίου αξιολόγησης

Αυτή η ενότητα του σχεδίου αξιολόγησης θα πρέπει να αναλύει (στο πλαίσιο κάθε ειδικής αξιολόγησης η ανάλυση θα πρέπει να προχωράει εις βάθος) ποιες πληροφορίες θα είναι διαθέσιμες από το σύστημα παρακολούθησης και ποιες πληροφορίες πρέπει να συμπληρωθούν με δραστηριότητες αξιολόγησης ώστε να ανταποκρίνονται επαρκώς στις ανάγκες της αξιολόγησης. Θα πρέπει να καταδεικνύει ότι όλες οι αναγκαίες διαδικασίες και δράσεις έχουν αναλυθεί και προγραμματιστεί ώστε να διασφαλίζεται ότι τα συστήματα για τη συγκέντρωση πληροφοριών με σκοπό την κατάλληλη παρακολούθηση και αξιολόγηση έχουν τεθεί σε λειτουργία εγκαίρως.

Ιδανικά, όλα τα απαραίτητα δεδομένα και οι πληροφορίες (συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, επιτόπιων μετρήσεων, ποιοτικών δεδομένων από έρευνες, συνεντεύξεις κ.λπ.) θα πρέπει να ενσωματώνονται στο σύστημα παρακολούθησης από τα πρώτα στάδια της υλοποίησης, προκειμένου να εξυπηρετούνται όλες οι προγραμματισμένες αξιολογήσεις.

Στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές προτείνεται πρόσθετο περιεχόμενο για την ενότητα των δεδομένων και των πληροφοριών, όπως παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6 — Προτεινόμενο περιεχόμενο για την ενότητα 5 του σχεδίου αξιολόγησης

Ελάχιστο περιεχόμενο ⁴⁸	Πρόσθετο περιεχόμενο	Αξιολόγηση
<p>Περιγραφή των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας των δεδομένων με σκοπό την παρακολούθηση και αξιολόγηση</p> <p>Βασικές πηγές δεδομένων</p> <p>Θεσμικές ρυθμίσεις για την παροχή δεδομένων</p>	<p>Γενικό πλαίσιο αξιολόγησης για τον εντοπισμό των ελλείψεων δεδομένων, με τα εξής ενδεικτικά στοιχεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενδεικτικά ερωτήματα αξιολόγησης και παράγοντες επιτυχίας • Δείκτες • Πηγές δεδομένων 	<p>Το πλαίσιο αξιολόγησης είναι ένα εργαλείο που μπορεί να συγκεντρώσει με συστηματικό τρόπο όλους τους απαιτούμενους και δυνητικούς δείκτες και τις πηγές δεδομένων, ώστε να συμβάλει στον εντοπισμό των αναγκών σε δεδομένα και των ελλείψεων δεδομένων τουλάχιστον για τους δείκτες PMEF, συμπεριλαμβανομένων των δεικτών επιπτώσεων που πρέπει να συλλογιστούν, οι οποίοι παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.</p> <p>Οι αξιολογήσεις πρέπει να βασίζονται σε δείκτες εκροών, αποτελεσμάτων, επιπτώσεων και πλαισίου — άρθρο 6 παράγραφος 1</p> <p>Μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν και άλλοι δείκτες, καθώς και ποιοτικές και ποσοτικές πληροφορίες — άρθρο 6 παράγραφος 2</p>

⁴⁸ Παράρτημα ΙΙ σημείο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

<p>Ρυθμίσεις για τον έλεγχο της ποιότητας των δεδομένων</p> <p>Ελλείψεις δεδομένων και δράσεις για την αντιμετώπισή τους</p>	<p>Κατάρτιση των φορέων σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης δεδομένων, εάν χρειάζεται</p>	<p>Ενδέχεται να χρειαστούν ειδικά μαθήματα κατάρτισης για τη δημιουργία ικανοτήτων των φορέων που συμμετέχουν στη διαχείριση δεδομένων, λόγω της νέας τυπολογίας των δεδομένων (νέα αρχιτεκτονική της ΚΓΠ).</p>
<p>Συνδέσεις της ενότητας αυτής με άλλες ενότητες του σχεδίου αξιολόγησης</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Ενότητα 1 — Στόχοι και ανάγκες</u>: τα θέματα και οι δραστηριότητες αξιολόγησης, ιδίως οι ειδικοί στόχοι και τα θέματα προς αξιολόγηση, θα τροφοδοτούν τις ρυθμίσεις για τα δεδομένα και τις πληροφορίες ώστε να διασφαλίζεται η διαθεσιμότητα των δεδομένων. • <u>Ενότητες 2 και 3 — Διακυβέρνηση και χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών</u>: ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη, τα οποία προσδιορίζονται στη χαρτογράφηση ή συμμετέχουν στη διακυβέρνηση, θα διαδραματίζουν κάποιον ρόλο στις ρυθμίσεις για τα δεδομένα και τις πληροφορίες, για παράδειγμα ορισμένα μπορεί να είναι πάροχοι δεδομένων. • <u>Ενότητα 4 — Χρονοδιάγραμμα</u>: οι ρυθμίσεις για τα δεδομένα και τις πληροφορίες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο χρονοδιάγραμμα του σχεδίου αξιολόγησης, για παράδειγμα, εάν πρόκειται να δημιουργηθεί ηλεκτρονικό σύστημα συλλογής δεδομένων. • <u>Ενότητα 7 — Πόροι, τεχνική υποστήριξη και δημιουργία ικανοτήτων</u>: κατά τον προγραμματισμό των πόρων που απαιτούνται για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες για δεδομένα και πληροφορίες, καθώς και τυχόν δραστηριότητες δημιουργίας ικανοτήτων που απαιτούνται για τη βελτίωση των δεξιοτήτων συλλογής και διαχείρισης δεδομένων. 		

Βασικοί όροι που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη

Σύντομη περιγραφή των ρυθμίσεων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 του εκτελεστικού κανονισμού για τη διασφάλιση της **διαθεσιμότητας δεδομένων** με σκοπό την παρακολούθηση και την αξιολόγηση, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού των **βασικών πηγών δεδομένων** που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν, των **θεσμικών ρυθμίσεων** για την παροχή δεδομένων και των ρυθμίσεων για τον έλεγχο της ποιότητας των δεδομένων. Η εν λόγω ενότητα θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τον εντοπισμό των **ελλείψεων δεδομένων** και τον προσδιορισμό δράσεων για την αντιμετώπιση των εν λόγω ελλείψεων, συμπεριλαμβανομένης της έγκαιρης λειτουργίας των **συστημάτων δεδομένων**.

Διαθεσιμότητα των δεδομένων: αναφέρεται στα δεδομένα και στις πληροφορίες που απαιτούνται για τις αξιολογήσεις, τα οποία θα πρέπει να είναι διαθέσιμα εγκαίρως, στο απαιτούμενο επίπεδο ανάλυσης (εθνικό, περιφερειακό, τοπικό) και στον απαιτούμενο μορφότυπο. Για τον σκοπό αυτό, είναι σημαντικό να προσδιοριστούν οι **βασικές πηγές δεδομένων**, στις οποίες μπορούν να περιλαμβάνονται εθνικές ή περιφερειακές στατιστικές μονάδες, ερευνητικά κέντρα, επιχειρήσεις και άλλοι πάροχοι δεδομένων.

Θεσμικές ρυθμίσεις: αναφέρονται στις αναγκαίες ρυθμίσεις στις οποίες προβαίνουν τα κράτη μέλη με τους παρόχους δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων για τον έλεγχο της ποιότητας των δεδομένων. Οι θεσμικές ρυθμίσεις και οι ρυθμίσεις ελέγχου ποιότητας λαμβάνουν υπόψη το εδαφικό πεδίο εφαρμογής που αφορά τις αξιολογήσεις και περιλαμβάνουν τη στατιστική χρήση των δεδομένων από τα διοικητικά μητρώα⁴⁹.

Ελλείψεις δεδομένων: έχουν αποτελέσει αρκετά συχνό εμπόδιο στο παρελθόν. Απορρέουν από την έλλειψη σχετικών πηγών δεδομένων, την ελλιπή εναρμόνιση των υφιστάμενων πηγών δεδομένων και των μεθοδολογιών συλλογής δεδομένων, την ανεπάρκεια δεδομένων για τη διενέργεια αναλύσεων χρονοσειρών και την περιορισμένη ή καθυστερημένη υλοποίηση ορισμένων παρεμβάσεων κ.λπ. Το σχέδιο αξιολόγησης θα πρέπει να περιλαμβάνει δράσεις για την αντιμετώπιση των εν λόγω ελλείψεων. Μία βασική δράση στο πλαίσιο αυτό είναι να διασφαλιστεί η έγκαιρη λειτουργία των **συστημάτων δεδομένων** με την αναγκαία διαμόρφωση. Τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού είναι πολύ σημαντικά στο πλαίσιο αυτό.

Βασικά ερωτήματα που πρέπει να εξετάζονται

- Ποια δεδομένα απαιτούνται για τις διάφορες αξιολογήσεις (δεδομένα σχετικά με τις τιμές των κοινών και άλλων δεικτών, άλλες ποσοτικές και ποιοτικές πληροφορίες κ.λπ.);
- Ποιες πηγές δεδομένων είναι διαθέσιμες και ποιες άλλες απαιτούνται;
- Ποιες ελλείψεις δεδομένων πρέπει να ληφθούν υπόψη;
- Ποια είναι τα βασικά μεθοδολογικά ζητήματα που πρέπει να εξεταστούν για την αντιμετώπιση των ελλείψεων δεδομένων;
- Πώς αξιολογείται η διαθεσιμότητα των δεδομένων, με βάση την πείρα του παρελθόντος;
- Ποια συστήματα δεδομένων λειτουργούν ήδη και πώς μπορούν να προσαρμοστούν/αναθεωρηθούν;
- Ποιοι είναι οι όροι και οι πιθανές νομικές απαιτήσεις για την πρόσβαση σε εμπιστευτικά δεδομένα;
- Ποιες ρυθμίσεις απαιτούνται για να διασφαλιστεί ότι οι αξιολογητές μπορούν να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα που απαιτούνται για τις αξιολογήσεις;
- Πώς θα διασφαλιστούν σαφείς και κοινοί ορισμοί μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών/παρόχων δεδομένων κατά τη συλλογή δεδομένων;
- Ποιοι είναι οι απαιτούμενοι πόροι (χρηματοδοτικοί, τεχνικοί, ανθρώπινοι κ.λπ.) για τη συλλογή των δεδομένων;

Εδαφικές πτυχές

Οι θεσμικές ρυθμίσεις και οι ρυθμίσεις ελέγχου ποιότητας λαμβάνουν υπόψη το εδαφικό πεδίο εφαρμογής που αφορά τις αξιολογήσεις και περιλαμβάνουν τη στατιστική χρήση των δεδομένων από

⁴⁹ Άρθρο 7 παράγραφος 2 του εκτελεστικού κανονισμού

τα διοικητικά μητρώα⁵⁰. Μεταξύ των συγκεκριμένων θεμάτων που πρέπει να εξεταστούν περιλαμβάνονται τα εξής:

- Συμφωνίες με τις περιφερειακές αρχές για την παροχή πληροφοριών. Είναι επίσης σημαντικό να καθοριστούν εσωτερικά, σε κάθε περιφέρεια, πιθανές συμφωνίες με άλλους φορείς που δραστηριοποιούνται σε περιφερειακό επίπεδο για την απόκτηση πληροφοριών.
- Προκειμένου οι πληροφορίες να συγκεντρώνονται εγκαίρως, είναι σημαντικό να παρασχεθούν στις περιφέρειες συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές που καθιστούν δυνατή την ταυτόχρονη και ομοιόμορφη παροχή δεδομένων/πληροφοριών.
- Είναι απαραίτητο οι πληροφορίες που συλλέγονται να επιτρέπουν την ευχερή ανάλυση σε εδαφικό/περιφερειακό επίπεδο, κατά περίπτωση.
- Είναι σημαντικό να εξετάζεται και να αναλύεται ο ρόλος των περιφερειών τόσο ως παρόχων όσο και ως δυνητικών χρηστών.

Ενδεικτικό σχεδιάγραμμα της ενότητας

1. Διαδικασίες και μηχανισμοί παρακολούθησης
2. Ανάγκες σε δεδομένα και πηγές δεδομένων για τις αξιολογήσεις
3. Ρυθμίσεις για τα δεδομένα
4. Ελλείψεις δεδομένων και δράσεις για την αντιμετώπισή τους
5. Ανάγκες για δημιουργία ικανοτήτων

---

⁵⁰ Άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

3.6 Επικοινωνία και παρακολούθηση

Τι πρέπει να περιλαμβάνεται σε αυτήν την ενότητα του σχεδίου αξιολόγησης

Σε αυτήν την ενότητα του σχεδίου αξιολόγησης θα πρέπει να περιγράφονται οι προσεγγίσεις και τα εργαλεία επικοινωνίας και παρακολούθησης με χρήση των διδαγμάτων που αντλήθηκαν από προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού και με τον καθορισμό ελάχιστων προτύπων για την επικοινωνία και την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης. Στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές προτείνεται πρόσθετο περιεχόμενο για την ενότητα των δεδομένων και των πληροφοριών, όπως παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 7 — Προτεινόμενο περιεχόμενο για την ενότητα 6 του σχεδίου αξιολόγησης

Ελάχιστο περιεχόμενο ⁵¹	Πρόσθετο περιεχόμενο	Αιτιολόγηση
Περιγραφή διαύλων/μηχανισμών για την κοινοποίηση των πορισμάτων της αξιολόγησης σε στοχευμένους αποδέκτες	Περιγραφή του σχεδίου επικοινωνίας	Θα πρέπει να εξασφαλιστεί όχι μόνο η κοινοποίηση, αλλά και ένα συνολικό σχέδιο επικοινωνίας.
Περιγραφή των μηχανισμών για την παρακολούθηση και τη χρήση των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων	Στόχοι για την κοινοποίηση των πορισμάτων των αξιολογήσεων	Αυτό θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος κάθε διαδικασίας επικοινωνίας.
	Ρόλος των εθνικών δικτύων ΚΓΠ	Τα δίκτυα της ΚΓΠ αποτελούν βασικό δίαυλο επικοινωνίας και κοινοποίησης και αξίζει να δοθεί έμφαση σε μια πιο λεπτομερή περιγραφή του ρόλου τους.
	Ρόλος της επιτροπής παρακολούθησης	Η επιτροπή παρακολούθησης διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην εξέταση της προόδου που σημειώνεται όσον αφορά την παρακολούθηση των πορισμάτων των αξιολογήσεων, συμπεριλαμβανομένων των συστάσεων.

Συνδέσεις της ενότητας αυτής με άλλες ενότητες του σχεδίου αξιολόγησης

- Ενότητα 1 — Στόχοι και ανάγκες: θα κοινοποιούνται τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων (θέματα και δραστηριότητες) και θα παρακολουθείται η εφαρμογή των συστάσεων.
- Ενότητα 2 — Διακυβέρνηση και συντονισμός: τα όργανα / οι φορείς που συμμετέχουν στις δομές διακυβέρνησης θα συνεισφέρουν στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση διαύλων και δραστηριοτήτων επικοινωνίας και παρακολούθησης.

⁵¹ Παράρτημα II σημείο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

- Ενότητα 3 — Χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών: ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη θα διαδραματίσουν ιδιαίτερο ρόλο στην επικοινωνία και/ή στην παρακολούθηση των πορισμάτων της αξιολόγησης.
- Ενότητα 4 — Χρονοδιάγραμμα: οι δραστηριότητες επικοινωνίας και παρακολούθησης πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο χρονοδιάγραμμα του σχεδίου αξιολόγησης.

Βασικοί όροι που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη

Περιγραφή του τρόπου με τον οποίο τα **πορίσματα των αξιολογήσεων** θα κοινοποιούνται σε **στοχευμένους αποδέκτες**, συμπεριλαμβανομένης περιγραφής των **μηχανισμών που έχουν δημιουργηθεί** για την παρακολούθηση και τη χρήση των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων.

Πορίσματα των αξιολογήσεων: τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων, συμπεριλαμβανομένων των συμπερασμάτων και των συστάσεων, θα πρέπει να βασίζονται σε αξιόπιστα αποδεικτικά στοιχεία. Στη συνέχεια, μπορούν να χρησιμοποιούνται από τους στοχευμένους αποδέκτες για διάφορους σκοπούς, π.χ. για τη βελτίωση της υλοποίησης (διαχειριστές στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ), τον σχεδιασμό της μελλοντικής πολιτικής (φορείς χάραξης πολιτικής), την ενημέρωση σχετικά με τα αποτελέσματα της πολιτικής (ευρύ κοινό).

Επικοινωνία: διασφαλίζει ότι τα πορίσματα της αξιολόγησης (ΤΙ) διαβιβάζονται στους κατάλληλους αποδέκτες (ΠΟΙΟΣ), στη σωστή μορφή (ΠΩΣ) και την κατάλληλη στιγμή (ΠΟΤΕ).

Στοχευμένοι αποδέκτες: πρόκειται για ενδιαφερόμενα μέρη στον τομέα της αξιολόγησης σε ενωσιακό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, όπως φορείς χάραξης πολιτικής, αξιολογητές, ερευνητές, δικαιούχοι και το ευρύτερο κοινό.

Μηχανισμοί που έχουν δημιουργηθεί: αναφέρονται στους διαύλους πληροφόρησης, δηλαδή τα μέσα (π.χ. ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, διαδίκτυο, εσωτερικό δίκτυο, ενημερωτικό δελτίο, εκδηλώσεις) μέσω των οποίων κοινοποιούνται τα πορίσματα των αξιολογήσεων.

Παρακολούθηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης: μπορεί να επιτευχθεί μέσω διαφόρων μηχανισμών (π.χ. σχέδια δράσης, σεμινάρια, συναντήσεις εργασίας, επιτροπές, μεσιτεία γνώσης⁵²) για την αξιοποίηση διδαγμάτων και συστάσεων από τις αξιολογήσεις στην εφαρμογή του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ και στον κύκλο πολιτικής, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού της μελλοντικής πολιτικής. Η χρήση των γνώσεων που προκύπτουν από τις αξιολογήσεις είναι ο βασικός σκοπός κάθε αξιολόγησης. Η χρήση των γνώσεων θα πρέπει να αναλύεται και να ανταλλάσσεται συστηματικά. Η πρόοδος που σημειώνεται όσον αφορά την παρακολούθηση των πορισμάτων των αξιολογήσεων είναι ένα από τα καθήκοντα της επιτροπής παρακολούθησης⁵³.

⁵² Ο όρος «μεσιτεία γνώσης» περιγράφεται επαρκώς στο έγγραφο με τίτλο « *Evaluation Matters — The Evaluation Policy for European Union Development Cooperation* » (Η αξιολόγηση έχει σημασία — Η πολιτική αξιολόγησης για την αναπτυξιακή συνεργασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης) (<https://op.europa.eu/s/w7MN>). Η «μεσιτεία γνώσης» είναι ένα διακριτό βήμα στη διαδικασία προώθησης της αξιοποίησης των πορισμάτων. Αναφέρεται στη χρήση των γνώσεων που αφορούν τους τρόπους με τους οποίους η αξιοποίηση αυτή θα επηρεάσει την αλλαγή. Ο υπεύθυνος αξιολόγησης είναι αρμόδιος να διασφαλίσει αυτή τη χρήση. Ωστόσο, οι βασικοί χρήστες είναι οι πλέον κατάλληλοι για την προώθηση των αποδεικτικών στοιχείων και των πορισμάτων από το περιεχόμενο της αξιολόγησης. Ο υπεύθυνος αξιολόγησης συνδράμει τους βασικούς χρήστες στην κατάρτιση σχεδίου δράσης σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο προτίθενται να προβούν στην προώθηση αυτή. Το σχέδιο αυτό μπορεί να περιλαμβάνει:

- τον εντοπισμό ευκαιριών στον κύκλο εσωτερικού προγραμματισμού, όταν η αξιολόγηση θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά τη λήψη αποφάσεων, και το ποιος θα είναι υπεύθυνος για τις συγκεκριμένες εισηγήσεις,
- τον εντοπισμό εξωτερικών ευκαιριών για τη χρήση των αποδεικτικών στοιχείων και των πορισμάτων της αξιολόγησης ώστε να ασκηθεί επιρροή με σκοπό την αλλαγή,
- μετα-αξιολογήσεις (συστηματική σύνθεση των αξιολογήσεων) που διενεργούνται για τη συγκέντρωση βασικών διδαγμάτων σχετικά με παρόμοια θέματα.

⁵³ Άρθρο 124 παράγραφος 3 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Βασικά ερωτήματα που πρέπει να εξετάζονται

Όσον αφορά την επικοινωνία:

- Ποιες είναι οι ανάγκες επικοινωνίας εντός των κρατών μελών;
- Ποιος είναι ο βέλτιστος τρόπος κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης και προσέγγισης των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών;
- Ποιοι δίαυλοι πληροφόρησης μπορούν να ληφθούν υπόψη;

Όσον αφορά το στοχευόμενο κοινό:

- Ποιο είναι το στοχευόμενο κοινό (σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη) για την αξιολόγηση γενικά και για τα αποτελέσματα κάθε συγκεκριμένης αξιολόγησης;

Όσον αφορά τους ρόλους:

- Ποιος είναι ο ρόλος της επιτροπής παρακολούθησης στη διαδικασία επικοινωνίας και παρακολούθησης;
- Ποιος είναι ο ρόλος του εθνικού δικτύου ΚΓΠ στη διαδικασία επικοινωνίας και παρακολούθησης;
- Ποιοι είναι οι ρόλοι της διαχειριστικής αρχής, του οργανισμού πληρωμών, των υπεύθυνων παρεμβάσεων, των περιφερειακών διοικήσεων κ.λπ. στη διαδικασία αυτή;
- Ποιες άλλες δομές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης (ομάδες εργασίας, δίκτυα κ.λπ.);

Όσον αφορά την παρακολούθηση:

- Πώς θα παρακολουθείται η χρήση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης και η εφαρμογή των συστάσεων;
- Πώς μπορεί να διασφαλιστεί ότι τα αποτελέσματα της αξιολόγησης βελτιώνουν την υλοποίηση του προγράμματος;

Εδαφικές πτυχές

- Είναι πολύ σημαντικό τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων να μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις περιφέρειες και να ενσωματώνονται στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για όλες τις παρεμβάσεις που καθορίζονται/τροποποιούνται και αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης σε περιφερειακό επίπεδο.
- Οι αξιολογήσεις θα πρέπει επίσης να αποσκοπούν στη συναγωγή γενικών συμπερασμάτων που αφορούν τις διάφορες περιφέρειες. Για τον σκοπό αυτό, ορισμένες αξιολογήσεις σε εθνικό επίπεδο μπορεί να περιλαμβάνουν περιπτωσιολογικές μελέτες που επιτρέπουν την εξαγωγή συμπερασμάτων σε περιφερειακό επίπεδο. Η υποβολή αποτελεσμάτων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο μπορεί να αποτελεί μια καλή επιλογή για ορισμένες τεχνικές (π.χ. ενιαία έρευνα που μπορεί να αναλυθεί μεμονωμένα για κάθε περιφέρεια).

- Επιπλέον, είναι σκόπιμο να περιλαμβάνονται μηχανισμοί για την εξέταση/συζήτηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης και των επιπτώσεών τους σε περιφερειακό επίπεδο με τις περιφερειακές αρχές.

Ενδεικτικό σχεδιάγραμμα της ενότητας

1. Προσέγγιση που χρησιμοποιήθηκε και διδάγματα που αντλήθηκαν από τις προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού
2. Δίαυλοι για την κοινοποίηση των πορισμάτων της αξιολόγησης
3. Συνολικό σχέδιο επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων διαύλων επικοινωνίας και στοχευόμενου κοινού
4. Προσέγγιση όσον αφορά την παρακολούθηση για τη διασφάλιση της εφαρμογής των συστάσεων αξιολόγησης και της χρήσης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης

3.7 Πόροι, τεχνική υποστήριξη και δημιουργία ικανοτήτων

Τι πρέπει να περιλαμβάνεται σε αυτήν την ενότητα του σχεδίου αξιολόγησης

Σε αυτήν την ενότητα του σχεδίου αξιολόγησης θα πρέπει να περιγράφονται οι πόροι που απαιτούνται για την υλοποίησή του και τυχόν δραστηριότητες τεχνικής υποστήριξης και δημιουργίας ικανοτήτων. Το περιεχόμενο αυτής της ενότητας θα πρέπει να διασφαλίζει ότι υπάρχει επαρκής διαθέσιμη ικανότητα, με την ευρεία έννοια του όρου, για την υλοποίηση του σχεδίου αξιολόγησης.

Πίνακας 8 — Προτεινόμενο περιεχόμενο για την ενότητα 7 του σχεδίου αξιολόγησης

Ελάχιστο περιεχόμενο ⁵⁴	Πρόσθετο περιεχόμενο	Αιτιολόγηση
Περιγραφή των πόρων (ανθρώπινοι, χρηματοδοτικοί και τεχνικοί, συμπεριλαμβανομένων των ΤΠ) Περιγραφή της στήριξης για την υλοποίηση: ανάγκες στήριξης των ενδιαφερόμενων μερών και των διοικήσεων (εθνικό, περιφερειακό, τοπικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων των ΟΤΔ), τεχνική υποστήριξη, κατευθυντήριες γραμμές, δημιουργία ικανοτήτων	Διαρθρωμένο σχέδιο δημιουργίας ικανοτήτων για τις ΟΤΔ για την αξιολόγηση των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης	Οι ΟΤΔ έχουν βελτιώσει τη νοοτροπία τους σε θέματα αξιολόγησης, αλλά από την πείρα που αποκομίστηκε από την περίοδο 2014-2020 προκύπτει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν ανάγκες, ιδίως σε σχέση με τα πλαίσια αξιολόγησης και τις μεθόδους αξιολόγησης ⁵⁵ . Η ύπαρξη συγκεκριμένου σχεδίου δημιουργίας ικανοτήτων συμβάλλει επίσης στη βελτίωση της νοοτροπίας των ΟΤΔ σε θέματα αξιολόγησης.

⁵⁴ Παράρτημα II σημείο 7 και άρθρο 7 παράγραφοι 3 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475

⁵⁵ Διάφορες δραστηριότητες δημιουργίας ικανοτήτων της υπηρεσίας υποστήριξης της αξιολόγησης υποστηρίζουν αυτό το πόρισμα, π.χ. https://enrd.ec.europa.eu/sites/default/files/evaluation_publications/fs-026-it-lags.pdf, καθώς και η [μελέτη υποστήριξης της αξιολόγησης σχετικά με τον αντίκτυπο της πρωτοβουλίας LEADER στην ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη](#)

Συνδέσεις της ενότητας αυτής με άλλες ενότητες του σχεδίου αξιολόγησης

- Ενότητα 1 — Στόχοι και ανάγκες: κατά τον προγραμματισμό των πόρων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα θέματα και οι δραστηριότητες αξιολόγησης που έχουν προγραμματιστεί.
- Ενότητα 4 — Χρονοδιάγραμμα: στο χρονοδιάγραμμα πρέπει να περιλαμβάνονται τυχόν δραστηριότητες τεχνικής υποστήριξης και δημιουργίας ικανοτήτων.
- Ενότητες 2 και 3 — Διακυβέρνηση και συντονισμός / Χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών: οι φορείς / τα όργανα / οι δομές που συμμετέχουν στη διακυβέρνηση και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη θα έχουν ανάγκες όσον αφορά τη δημιουργία ικανοτήτων οι οποίες θα πρέπει να ληφθούν υπόψη.

Βασικοί όροι που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη

Περιγραφή των **πόρων** που απαιτούνται και προβλέπονται για την υλοποίηση του σχεδίου αξιολόγησης, στην οποία επισημαίνονται οι ανάγκες σε διοικητική ικανότητα, δεδομένα, χρηματοδοτικούς πόρους και τεχνολογία των πληροφοριών.

Περιγραφή της υλοποίησης της στήριξης του προγράμματος που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφοι 3 και 4, συμπεριλαμβανομένων δραστηριοτήτων **τεχνικής υποστήριξης και δημιουργίας ικανοτήτων** που πραγματοποιούνται για να διασφαλιστεί η δυνατότητα πλήρους εφαρμογής του σχεδίου αξιολόγησης, καθώς και προγραμματισμένης στήριξης προς τις ΟΤΔ για την αξιολόγηση των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης.

Πόροι: πρόκειται για τους χρηματοδοτικούς, τεχνικούς και ανθρώπινους πόρους που απαιτούνται για την υλοποίηση του σχεδίου αξιολόγησης. Οι τεχνικοί πόροι περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, συστήματα δεδομένων, βάσεις δεδομένων, εργαλεία ΤΠ κ.λπ.

Τεχνική υποστήριξη και δημιουργία ικανοτήτων: πρόκειται για τις δεξιότητες καθώς και για κάθε εξωτερική υποστήριξη (π.χ. ανάλυση, εργαλεία, κατευθυντήριες γραμμές) που απαιτούνται για την υλοποίηση του σχεδίου αξιολόγησης. Μπορεί να περιλαμβάνουν τεχνικές δεξιότητες / δεξιότητες ΤΠ, μεθοδολογικές και/ή αναλυτικές δεξιότητες. Παρέχεται στήριξη και δημιουργία ικανοτήτων μετά τον προσδιορισμό των αναγκών στήριξης των ενδιαφερόμενων μερών και των διοικήσεων που συμμετέχουν στις αξιολογήσεις των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων των ΟΤΔ⁵⁶. Η στήριξη μπορεί να παρέχεται με τη μορφή κατάρτισης, κατευθυντήριων γραμμών και οποιωνδήποτε άλλων σχετικών δραστηριοτήτων δημιουργίας ικανοτήτων, οι οποίες υλοποιούνται από το εθνικό δίκτυο ΚΓΠ ή σε συνεργασία με αυτό⁵⁷. Οι δραστηριότητες αυτές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ποικίλες ικανότητες των οργανισμών και των ενδιαφερόμενων μερών όσον αφορά την παρακολούθηση και την αξιολόγηση⁵⁸. Ταυτόχρονα, οι δραστηριότητες δημιουργίας ικανοτήτων όσον αφορά την αξιολόγηση συμβάλλουν επίσης στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της αξιολόγησης και στην οικοδόμηση νοοτροπίας αξιολόγησης.

⁵⁶ Άρθρο 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

⁵⁷ Άρθρο 7 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

⁵⁸ Άρθρο 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475.

Βασικά ερωτήματα που πρέπει να εξετάζονται

- Υπάρχουν οι σχετικοί πόροι (ανθρώπινοι, χρηματοδοτικοί και τεχνικοί) για την υλοποίηση του σχεδίου αξιολόγησης;
- Πώς μπορούν να αποκτηθούν οι σχετικοί πόροι, εάν χρειαστεί;
- Ποιες είναι οι ανάγκες δημιουργίας ικανοτήτων για την υλοποίηση του σχεδίου αξιολόγησης και πώς μπορούν να προσδιορίζονται καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής;
- Ποιες δραστηριότητες υποστήριξης και δημιουργίας ικανοτήτων αξιολόγησης είναι πιο συναφείς για ποια θεσμικά όργανα και ποια ενδιαφερόμενα μέρη;
- Με ποιον τρόπο μπορούν να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν δραστηριότητες δημιουργίας ικανοτήτων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μεταξύ άλλων και για τις ΟΤΔ;
- Ποιος είναι ο διαθέσιμος προϋπολογισμός για τις διάφορες δραστηριότητες αξιολόγησης;

Εδαφικές πτυχές

- Ανάλογα με τον ρόλο που διαδραματίζουν οι περιφέρειες στην υλοποίηση του σχεδίου αξιολόγησης, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι διαθέτουν τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς και τεχνικούς πόρους.
- Είναι αναγκαίο να εξεταστούν πιθανές δράσεις κατάρτισης και άλλες δράσεις στήριξης που εγγυώνται την επαρκή συμμετοχή των περιφερειών στη διαδικασία αξιολόγησης.

Ενδεικτικό σχεδιάγραμμα της ενότητας

1. Πόροι που απαιτούνται για την υλοποίηση του σχεδίου αξιολόγησης (χρηματοδοτικοί, ανθρώπινοι, δεδομένα, ΤΠ)
2. Δραστηριότητες τεχνικής υποστήριξης και δημιουργίας ικανοτήτων (κατάλογος, περιεχόμενο, χρονοδιάγραμμα)
3. Διαρθρωμένο σχέδιο δημιουργίας ικανοτήτων για τις ΟΤΔ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ — ΟΡΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Οι ορισμοί που χρησιμοποιούνται για τα κριτήρια αξιολόγησης είναι εκείνοι που παρουσιάζονται στο εργαλείο #47 της εργαλειοθήκης για τη βελτίωση της νομοθεσίας⁵⁹ και συνοψίζονται στο ακόλουθο πλαίσιο.

Πλαίσιο 1 — Ορισμοί που χρησιμοποιούνται για τα κριτήρια αξιολόγησης

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Στο πλαίσιο της ανάλυσης της αποτελεσματικότητας εξετάζεται ο βαθμός επιτυχίας της δράσης της ΕΕ όσον αφορά την επίτευξη ή την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων της. Η αξιολόγηση θα πρέπει να διατυπώνει γνώμη σχετικά με α) την πρόοδο που έχει σημειωθεί μέχρι σήμερα και β) τον ρόλο της δράσης της ΕΕ στην υλοποίηση των παρατηρούμενων αλλαγών. Η ανάλυση της αποτελεσματικότητας θα πρέπει επίσης να εξετάζει προσεκτικά τα οφέλη της παρέμβασης της ΕΕ που προκύπτουν για τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη (Βελτίωση της νομοθεσίας, Εργαλείο #47, σ. 403).

Πρέπει να εξετάζονται δύο επίπεδα όσον αφορά την αποτελεσματικότητα: α) επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα, όπου η πρόοδος προς την επίτευξη των ειδικών στόχων της ΚΓΠ αξιολογείται με βάση τις τιμές-στόχους των δεικτών αποτελεσμάτων, και β) επιπτώσεις, όπου η πρόοδος προς την επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων της ΚΓΠ αξιολογείται βάσει δεικτών επιπτώσεων.

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η αποδοτικότητα λαμβάνει υπόψη τους πόρους που χρησιμοποιούνται από μια παρέμβαση για τις συγκεκριμένες αλλαγές που προκύπτουν από την παρέμβαση. Κατά την ανάλυση της αποδοτικότητας θα πρέπει να εξετάζεται προσεκτικά το κόστος της παρέμβασης της ΕΕ που προκύπτει για τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη. Στην ανάλυση της αποδοτικότητας θα πρέπει επίσης να πραγματοποιείται σύγκριση του προσδιορισθέντος κόστους με τα οφέλη που προσδιορίστηκαν βάσει του κριτηρίου της αποτελεσματικότητας, καθώς και να διερευνώνται οι δυνατότητες απλούστευσης και μείωσης του φόρτου. (Βελτίωση της νομοθεσίας, Εργαλείο #47, σ. 404-405)

ΣΥΝΑΦΕΙΑ

Η συνάφεια εξετάζει τη σχέση μεταξύ των αναγκών και των προβλημάτων κατά τον χρόνο καθορισμού της παρέμβασης και κατά τη διάρκεια της εφαρμογής της. Η συνάφεια θα πρέπει επίσης να εξετάζει τη σχέση μεταξύ των σημερινών και των μελλοντικών αναγκών και προβλημάτων στην ΕΕ και των στόχων της παρέμβασης. (Βελτίωση της νομοθεσίας, Εργαλείο #47, σ. 407).

ΣΥΝΟΧΗ

Η αξιολόγηση της συνοχής περιλαμβάνει την εξέταση του βαθμού συνεργασίας (ή μη συνεργασίας) των διαφόρων παρεμβάσεων, ενωσιακών/διεθνών πολιτικών ή εθνικών/περιφερειακών/τοπικών στοιχείων πολιτικής. Ο έλεγχος της «εσωτερικής» συνοχής συνεπάγεται την εξέταση του τρόπου με τον οποίο οι διάφορες συνιστώσες της ίδιας ενωσιακής παρέμβασης λειτουργούν από κοινού για την επίτευξη των στόχων της. Ο έλεγχος της «εξωτερικής» συνοχής συνεπάγεται τη δυνατότητα διενέργειας παρόμοιων ελέγχων σε σχέση με άλλες («εξωτερικές») παρεμβάσεις, σε διαφορετικά επίπεδα. Κατά περίπτωση, η ανάλυση της συνοχής μπορεί να περιλαμβάνει τον έλεγχο του κατά πόσον οι παρεμβάσεις συνάδουν με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας ή αν η παρέμβαση συνάδει με τους πρωταρχικούς περιβαλλοντικούς στόχους (όπως το νομοθέτημα για το κλίμα) ή άλλες πολιτικές που αφορούν το περιβάλλον. (Βελτίωση της νομοθεσίας, Εργαλείο #47, σ. 408).

ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Η ενωσιακή προστιθέμενη αξία αναζητεί αλλαγές που οφείλονται στην παρέμβαση της ΕΕ, πέραν των αλλαγών που ευλόγως θα αναμένονταν από τις εθνικές δράσεις των κρατών μελών. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας (άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση) και σε τομείς μη αποκλειστικής αρμοδιότητας, η ΕΕ θα πρέπει να παρεμβαίνει μόνον όταν οι στόχοι μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα με δράση της Ένωσης και όχι με δράση των κρατών μελών. (Βελτίωση της νομοθεσίας, Εργαλείο #47, σ. 409).

⁵⁹ [Εργαλειοθήκη για τη βελτίωση της νομοθεσίας — Κεφάλαιο 6 \(europa.eu\)](#)

European Evaluation Helpdesk for the CAP

Rue Belliard 12,
1040 Brussels, Belgium
+32 2 808 10 24

evaluation@eucapnetwork.eu

https://eu-cap-network.ec.europa.eu/index_en

Funded by
the European Union